

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 26

Leto VII

Posamezna številka po

2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393.

Ljubljana, 4. julija 1935

Naročnina za četrto leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Pasjedneve zverine na pohodu

V Ljubljani, julija

Napočila je vročina in z njo doba kislih kumaric. Zato se po stari tradiciji spodobi, da začno časniki pisati o raznih morskih kačah in drugih pošastih, ki se baje pojavljajo v tem letnem času... zaradi pomanjkanja drugih zanimivosti.

Naš namen ni, da bi se ukvarjali s temi bolj ali manj le v domišljiji iznajdljivih žurnalstov živečimi zverinami. Narobe! A vendar: ko smo brali o dogodku, ki vam ga mislimo v prihodnjih vrsticah popisati, nas je vendarle skoraj groza prevzela in nehoti smo se spomnili prerokov apokalipse o »pošastih, ki bodo vstale iz globin morja« in o »pošastih, ki bodo vstale iz naročja zemlje«. Prikazni takih pošastih imajo biti po teh prerokbah napoved nezasišane gora in prirodnih katastrof.

Ne mislite, da vas mislimo strašiti (in dolgočasiti) z ločneško škotsko pošastjo, tudi zloglasne morske kače ne nameravamo obujati od mrtvih. Govorili vam hočemo o neki popolnoma drugi zverini, ki nam — tako vsaj zatrjuje vir, iz katerega posnemamo te vrstice — prav nič skupnega ne s pasjo vročino minulih dni ne s proslulo dobo kislih kumaric. Poročali vam bomo o njej iz časnikarske dolžnosti, ne da bi zavzeli stališče do nje; cenjeni bralci naj sodijo sami.

Zgodilo se je v Švici. Nekega dne je hodil g. Balkin po barnskem Oberlandu, ko se je zdajci zdrnil in obstal. Povedati vam moramo, da g. Balkin ni nikak znanstvenik ne raziskovalec, tudi žurnalist ne; navaden zemljan je, ki ljubi izlete v lepo naravo, po poklicu je pa fotograf.

Rekli smo, da se je g. Balkin zdrnil in obstal: nekaj metrov pred seboj je bil zagledal sredi poti »ekaj zlekjenega v pomladnem solncu. Čeprav ga je obšla čudna groza, ni pozabil, da ima fotografski aparat s seboj; instinktivno ga je pripravil in nameril na tisto »ekaj«, sam ne vedoč, zakaj. Pozneje je pravil, da je prvi mah mislil na kos lesa ali na drevesni štor, ki ga je kdo vrgel na pot.

Ko je zaškrtało prožilo, se je na tistem »nečesu« odprlo dvoje oči, belkastih in izbuljenih, in zazijal je ogromen gobec, da so se prikazali veliki zobje, tolikšni skoraj kakor pri kitu, med njimi pa koničast, na dvoje preklan jezik. Iz pošastnega gobca je uha-jal sikajoč pisk, okoli dlesni se je pa cedila ostudna rumenkasta slina. Zverina se je v skoku zagnala proti fotografu, le-ta se pa ni pomišljal, jadrno se je obrnil in stekel, kar so mu dale noge. Toda po kakih dvajsetih metrih ga je premagala radovednost, da se je obrnil. Videl je, da ga nakaza nič več ne preganja; ustavila se je in izginila v neko luknjo.

Pogled na to žival je bil tako strahoten, da sem se brez pomišljanja spustil v beg, čeprav drugače nisem strahopeten,« je pozneje popisoval g. Balkin svoj doživljaj. Ko smo si ogledali sliko, ki jo je o njej napravil, smo mu prav radi verjeli. Predstavlja si velikanjskega polža, dolgega svojih 80 cm in 25 cm širokega, s kožo vso posuto z rjavimi luskami. Rep je imel kratek in koničast, noge pa samo dve, a zato

toliko močnejše in gibnejše in oborožene z močnimi kremplji.

Dalje je g. Balkin izpovedal: »Ta pustolovščina se mi je zdela tako strahotna in skrivnostna, pogled na žival in na njeno premikanje tako neznanstveno nagnusen in njene oči tako hudobne, da se za nič na svetu ne bi upal postaviti se ji brez orožja po robu. Njeno sikanje in zavijanje oči bi — trdno sem prepričan — tudi največjega junaka navdalo z grozo.«

Tisti dan se g. Balkin ni upal nadaljevati svojega sprehoda. Vrnil se je v Meiringen — dogodivščina se mu je pripetila med Meiringnom in Innter-kirchnom — in takoj povedal ljudem, kaj je doživel. Tako je izvedel, da je le za las ušel smrti. »Tatzelwurm« (črv s kremplji), kakor ga imenujejo nekateri, ali »Springwurm« (črv, ki skače), kakor mu pravijo drugi, je žival, ki so jo prirodoslovci do današnje dne tajili. In vendar so se lani trije drvarji srečali tak tatzelwurm, ko so se vračali z dela. Tudi njih je obšla ledena groza in tudi oni se niso upali zverine zasledovati, kaj šele da bi jo napadli.

Leta 1886 je bilo, ko je nekega mladeniča v teh krajih napadla taka po-

šast. Čeprav je koj vzel pot pod noge, ni bil tako uren, da ga ne bi zverina ugriznila. Doma je takoj legel, a že čez par dni je podlegel rani; očitno je bil ugriz strupen. Domači so v spomin nanj postavili na kraju nesreče križ, pod njim je pa preprost slikar naslikal po ustnih sporočilih pošastnega tatzelwurma. Čeprav je slika nespretna in se ji vidi, da jo je napravil preprost kmetijski umetnik, se na prvi pogled opazi podobnost s pošastjo, ki jo je fotografiral Balkin.

Če gremo še bolj nazaj v zgodovino, srečamo leta 1779 prvič omenbo te skrivnostne zverine. Neki kmet je šel nabirat borovnice, ko sta ga nenadoma naskočila kar dva tatzelwurma. Mož je pri priči spoznal strašno nevarnost, saj je o teh strašnih pošastih že slišal pripovedovati. Samo da nespametnež ni zbežal — nov dokaz, da ne gre verjeti ljudskim pripovedkam — temveč se je vrgel na zemljo in si tiščal nos in zadrževal dihanje; ljudski glas je namreč vedel povedati, da ima tatzelwurm strupeno, vpravi smrtonosno sapo. Zverini sta ga tako strašno ugriznili, da je že čez par ur umrl in obležal kar na mestu. Tudi njemu so postavili križ in neki vaški umetnik je z vprav gen-

ljivo natančnostjo upodobil za pozne rodove prizor: poleg nesrečnega, ki leži na trebuhu, z rokami krčevito masoč si nosnice in usta, vidite dve pošasti, podobni velikanskima kuščarjem.

Neki ugleden nemški tednik je razpisal tisoč mark (okoli 18.000 Din) nagrade tistemu, ki se polasti kakšnega tatzelwurma, živega ali mrtvega. Zdaj organizirajo pod vodstvom švicarskih in nemških prirodoslovcev celo vrsto ekspediciij v goré, da odkrijejo skrivališče te apokaliptične zverine. A kaj, ko je v švicarskih planinah toliko nepristopnih jam in duplin!

Takšna je povest o pošasti iz švicarskih gor. Mi ne jamčimo zanjo, a prav tako je tudi ne mislimo postavljati na laž. Mi smo jo samo zapisali, kakor smo jo brali, in prepustimo vam, dragi bralci, sodbo o njej. Posneli smo jo iz uglednega pariškega tednika »Gringoirja«, kdor bi pa želel še kakšnih podrobnosti, naj se obrne do omenjenega časopisa ali pa naravnost do njenega pisca Michela Candieja, ki pač zanjo odgovarja. (S-T)

Angleži in morje

Kadar gre Alblonu za gospodstvo na morju, ne pozna sentimentalnih obzirov

Velika Britanija je te dni sklenila z Nemčijo poseben dogovor o oboroževanju na morju. V tem dogovoru so se Nemci obvezali, da ne bodo gradili več vojnih ladij kakor samo toliko, da bo razmerje med angleškim in njihovim brodomerjem kakor 100:35.

Za nas pač ni važno, ali so Angleži sklenili z Nemci pomorsko pogodbo. Važno je le to, da so jo sklenili na lastno pest in da se niso poprej pogovorili ne s Francozi ne z Italijani ne z Združenimi državami. To so bili dolžni storiti že zato, ker so vse države z Anglijo vred članice Zveze narodov, a le-ta je po vojni najvišji organ za vse mednarodne pogodbe; še bolj pa zato, ker so kmalu po vojni vse pomorske velesile sklenile med seboj tako imenovano washingtonsko pogodbo in se v njej obvezale, da se bodo zastran vsega, kar je v zvezi z oboroževanjem na morju, strogo držale določb te pogodbe in da ne bodo sklepale ločenih pomorskih dogovorov z drugimi državami. S tem, da so se Angleži na lastno pest dogovorili z Nemci, so torej tudi to pogodbo prekršili.

Kako naj si razlagamo tako početje ravno pri Angležih, ki slove vendar za najpoštenejše trgovce in najvestnejše izpolnjevalce prevzetih obveznosti?

Angleži so gospodarji morja in hočejo to tudi ostati. A takšno gospodstvo stane! Ladje so draga reč, topovi in podmornice takisto. Hitlerjev predlog jim je zato prišel kakor z neba; če pristanejo nanj, ubijejo kar dve muhi na mah: 1. ne bo jim treba več metati toliko denarja za novo oboroževanje na morju, ko se pa Nemci, Angležem vsaj v Evropi še zmerom najnevarnejši tekmeči na morju, obvezali, da ne bodo gradili več ladij kakor oni, in 2. ostali bodo tudi v bodoče gospodarji na evropskih morjih, ko so se Nemci prostovoljno obvezali, da bo njihovo brodomerje samo dobra tretjina angleškega!

Ali zdaj razumete, da je bila nemška ponudba za Angleže preveč mikavna, da ne bi za tolikšno ugodnost prekršili tudi kakšno »pogodbico«...

S kakšno instinktivno prepričanostjo se imajo Angleži za gospodarje morja, najbolje ilustrira naslednja anekdota. Napisal jo je slavni francoski kritik in romanopisec Henri Beyle-Stendhal, eden izmed najboljših poznavalcev Angležev med Francozi.

Neki visok angleški gospod se je izgubil v okolici Rima. Po dolgem tavanju je naposled prišel do brega nekega ribnika. Pomočil je prst v vodo in ga vtaknil v usta.

»Hip, hip, hurra!« je vzkliknil in izpljunil. »Voda je slana! Vse to je našelo!

Pri vojakih

»Gospod narednik, kruh je trd ko kamen!«

»Kaj?! Če bi bil Napoleon imel ta kruh, ko se je umikal z Rusi, bi ga bil pojedel z največjo slastjo.«

»Razumem, gospod narednik: ta kruh je bil še svež!«

Strah „bele smrti“ na Romunskem

Kako je končal razbojnik Catanoiu, strah in trepet treh provinc: hotel je kupiti uhane svoji ljubimki da bi mogla na ples, in je oplenil gobavski dom

(S-W) Bukarešta, konec junija

Se noben gangster, ki je gledal pred strojnici ameriške policije ali puškami sovražne razbojniške tolpe smrti v obraz: še noben korziški bandit, ki je bežal pred orožniki po neprehodnih gorskih stezah, ni stal pred strašnejšo nevarnostjo kakor ondan prosluli romunski razbojnik Teodor Catanoiu, strah treh provinc.

Ime Tichilesti ima zlovesč zvoek za romunska ušesa. Tako se imenuje kraj, kamor spravlja romunska vlada vse tiste, ki jih je okužila »bela smrt«: tako so namreč v teh krajih krstili lepro, najstrašnejšo vseh šib božjih.

Preden se Donava izlije v Črno morje, si je ustvarila na stolne otokov in otočicah, saradljivih mlakuž in okuženih prelivov: tu je ognjišče te strašne bolezni. Okoli tega ustja prebivajo siromašni ribiči s svojimi družinami. Primitivni način njihovega življenja, pomanjkanje sleherne higijene in oddaljenost od civiliziranih krajev so najboljše pojasnilo, da se je že v tistih časih, ko so tod še vladali Turki, neovirano razpasla gobavost. Še ni dolgo tega, ko je vso Evropo vznemirila novica, da je v neki vasi vse do poslednjega prebivalca, to je okoli pet sto ljudi, zajela ta strahotna bolezen. Takrat je romunska vlada ta kraj popolnoma odrezala od ostalega sveta, tako da so nesrečni ljudje obsojeni na počasno, trpljenja polno umiranje. Hkratu je pa vlada ustanovila posebno taborišče gobavecev v Tichilestiju. Tja nima sveda nihče pristopa, ker gobavski dom zelo strogo stražijo; se celo zdravnik in uradne osebe morejo v to taborišče le izjemno. Okoliški kmetje se ognejo tega kraja v velikem ovinku, da gobavecev niti ne vidijo, kaj šele da bi prišli z njimi v stik.

Moderne fotografije

Nemci so zadnje čase tako izpopolnili roentgensko fotografiranje, da na slikah ne vidite samo kosti, temveč tudi meso, kožo in lase kakor na pravih fotografijah, le malo — recimo — originalneje. Take slike so se ljudem zelo priljubile — posebno ženskam.

V to taborišče živih mrtvecev so prišli prejšnji teden štirje nepričakovani gosti. Prijazili so na konjih, pred vdomom so pa razjahali. Straža jim je hotela zastopiti pot; toda eden izmed jezdecev, očitno njihov kolodvaja, je izlrl revolver in zavpil: »S pot!« Nato je s svojimi močmi zajahal na dvorišče.

Okoli četvorice nepričakovanih obiskovalcev so se takoj zgnili bolniki. Nesrečni gobaveci, ki jih ne tare samo neozdravljiva bolezen, temveč tudi strahotna enoličnost njihovega življenja, ali bolje, umiranja, so vsi rado vedni prihiteli gledat, kdo je prišel. Prihajali so drug za drugim, kakor hitro so le mogli z že na pol zgnilimi nogami, in se pošastno režali z usti brez ustnic, ko so zagledali nenapovedane goste.

Poglavar četvorice je jel postajati že nestrpen. S koptom svojega revolverja jih je odrinil od sebe, ker se mu pa niso dovolj naglo umeknili, jih je še z rokami potisnil v stran. Nato so vsi štirje vdrli v pisarno gobavskega taborišča. Med tem ko je kolodvaja z revolverjem ustrahoval upravnika, takisto gobavca, so njegovi pajdaši vlomili v pisalnik in v blagajno ter pobrali iz predalov okoli 30.000 lejev (kakih 6000 Din našega denarja), potem so se pa zadenski odpravili iz pisarne, neprestano mereč z revolverji na neoboroženega upravnika.

Toda komaj so bili zunaj, so se že spel zagledali pred pošastno tropo gobavecev, ki jih niti revolverjev ni bilo strah. Ostudno režali se obrzi so se upirali vanje z votlimi očmi in roke brez prstov so se iztezale proti njim. Skoraj vse taborišče se je bilo zbralo, da doživi nevsakdanji dogodek, ko so prišli roparji k njim na obisk.

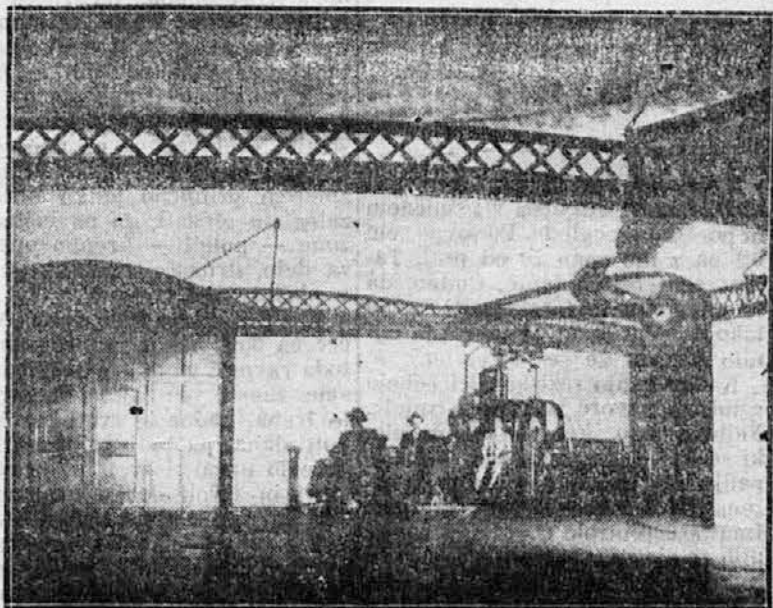
Drugi dan po popisnem vltomu so našli v nekem gozdu blizu Babadaga, neznanega mesteca nedaleč od Tichilestija, kolodvaja roparske tolpe Teodorja Catanoia... mrtvega. Poginjal si je bil kroglo v glavo. Le s težavo so mogli razbojnika spoznati, zakaj strel mu je bil tako razdejal obraz, da ni bil skoraj nič več človeku podoben. Ustrelil so ga v usta, da se bo tem gotoveje zadel na smrt.

Preiskava, ki so jo uvedle oblasti koj po tem odkritju, se je še tisti Nadaljevanje na 3. strani

Kdo hoče med letalce?

Zadnje mesece se vrši na Angleškem živahna propaganda za letalstvo. Angleži bi radi svoje obrambo v zraku čim bolj izpopolnili, in v ta namen potrebujejo okoli 2500 novih letalskih moči. — Na sliki vidimo, kako se prijavljajo mladi fantje vojaškemu uradu za pilotsko šolo.

V vagonu na sejo

Ameriški senat v Washingtonu ima dve poslopji. Toda gospodje senatorji ne hodijo peš, kadar morajo v drugo poslopje na sejo; v ta namen imajo udobno podzemeljsko železnico, ki je samo njim na razpolago. — Naša slika kaže, kako se senatorji vozijo po omenjeni železnici na sejo.

Tudi filmske igralke vedo, kaj je nesrečna ljubezen

»Ali me res nihče noče rešiti tega pekla?«

(nč) Newyork, junija

Zenske so časih tako nesrečne, da kar na lepem popijejo kozarec solne kisline in hočejo umreti. Samomor mlade ženske je zmerom nekaj posebno žalostnega. Vse bolj nam gre do živega, kakor če si moški vzame življenje.

Pred dobrim mesecem se je zgodilo v Ameriki nekaj, česar Hollywoodčani niso mogli verjeti. Talentirana filmska igralka Betty Hamiltonova se je hoteli zastrupiti in so ji njeni prijatelji komaj rešili življenje. Iskali so vzrokov njeni žalosti in obupu in našli so jih. Betty Hamiltonova se je bila zaljubila v mladega Freda Lewija, ki je nedavno prišel svojo karijero pri filmu. Naskrivaj sta se bila zaročila, in mladi zaročenec je sporočil ves srečen veselo vest svojim staršem. Ti so planili po njem in mu odločno prepovedali ženitev s poklicno tovarišico.

Mladi in nesrečni Fred je popisal svoji zaročenki, kako neprijazno so ga naglani doma, in drugo jutro so našli Betty zastrupljeno.

Prijatelji Betty Hamiltonove so jo skušali po srečni rešitvi potolažiti. Priporočali so ji, naj odide iz Hollywooda in se razvedri v velikem Newyorku. Bili so trdno prepričani, da se bo Betty vrnila od onod izpremenjena in prav tako vesela, kakor je bila nekoč.

Teden dni po njenem odhodu se je odpeljalo nekaj njenih prijateljev k njej v Newyork na obisk. Betty se je bila že nekoliko opomogla; zdela se je celo vedra in razigrana.

Nihče izmed njih pa ni vedel, da so mučile Betty Hamiltonovo poleg nesrečne ljubezni še druge težave. Imela je denarne skrbi in še nekaj jo je grizlo: po njenem filmu »Življenje dona Juana«, v katerem je igrala glavno vlogo z Douglasom Fairbankom, je njena slava nekako splahnela. Ni ji bilo dovolj, da so ji ploskali na Broadwayu in v Londonu; želela si je še večjih uspehov!

Komaj so njeni prijatelji odnesli pete, je postala mlada igralka spet zaničljiva in žalostna.

Lepega jutra jo je zbudila bolničarka s prijaznim »dobro jutro« in Betty ji je prijazno odzdravila. Strežnici se je sanjalo ni, da bo ta dan usoden za njeno varovanko. Odšla je iz sobe, samo za hip, in ko se je vrnila, je skoraj okamenela...

Betty je sedela na podoknici, oblečena v svetlo modro svinato pidžamo. Videli je bilo, da se je bila odločila za poslednjo!

Komaj je bolničarka prestrašeno zavpila, je Betty že razširila roke in skočila v globino.

Nekaj trenutkov kasneje je ležalo na pločniku izobilno telo mlade igralka v mlaki krvi.

Se v tem poslednjem trenutku je bila usoda kruta z njo. Betty se ni ubila. Prestrašeno je gledala okrog sebe in iz grla se ji je trgal obupen krik:

»Ali mar ni nikogar, ki bi imel toliko srca, da me do kraja ubije?«

Pridrvel je rešilni avtomobil in še bolničarje je prosila s poslednjimi močmi:

»Ubijte me, dobri ljudje! Nočem in nečem več živeti...«

Ko se je avto ustavil pred bolnišnico, je bila že podlegla svojim ranam.

Sodobni don Juan

»Vsaka ženska ima svoje hrepenenje...« — Sanje, ki se nikoli ne izpolnijo

(E-I) Dunaj, junija

Bilo je pred mnogimi, mnogimi meseci, ko je pela Fritz Massary na nekem dunajskem odru operetne popevke. Nepozabno! Massaryjeva je stala sredi odra, lahno je upogajala lepo glavo in zaokrožila usta v prikupen smehljaj. Kakor da bi jo sam Bog poslal, se je zdela, ko je dobila refrén operetne popevke... Samo nekaj besed, odmev ženske usode: »Vsaka ženska ima svoje hrepenenje...«

»Vsaka ženska ima svoje hrepenenje...« je dobila ženska na odru. Se poslednjič je zapela teh pet besed prav po tistem, široko je razprla oči in prisluhnila v temno gledališče... Vsaka ženska ima svoje hrepenenje...

Zenske v mračnem auditoriju, ki so bile prišle zaradi prijetne zabave, so prisluhnujele. Massaryjeva je pesem ponovila; a tedaj niso več gledala na oder. Gledala sem ženske kraj sebe, pred seboj in za seboj.

V pritičnj loži je sedela lepa dama. Ozek pramen žarometla je božal njene lepe plave lase, zdrknil je čez njeno hermelinasto ovratnico in obstal na golem ramenu. Poleg nje je sedel starejši gospod, resnega, nič lepega obraza, zatopljen v spored. Zdelo se mi je, kakor da bi se bila ta lepa ženska dvignila iznad svoje okolice. Telesno je še sedela poleg moškega, duša ji je pa sanjala v lepši svet. Globoko naslonjena na obzidek je zrla neprestano v Massaryjevo. H koncu, ko so vsi udarili v dlani, ji je ona samo lahno prikimala: kakor da bi se ji hotela zahvaliti za izgovorjeno resnico, ki jo je že davno poznala.

Pred menoj je sedelo mlado dekletce v črni svilnati obleki, odišavljeno s poceni parfumom. Sedela je poleg mlade

dega moškega, namazanega s pomado po preči. Z monoklom, zasajenim globoko v kožo, se je skušal delati gentleman. Mala je bila prav gotovo strojepiska v kakšni pisarni, morda je knjižila številke v velike knjige. Gospod je bil nekoč za par dni v Parizu in se je preživljal s tem, da je sestavljal francoska pisma. Ona je v knjigovodstvu sanjala o korespondenci, on v dopisni pisarni pa o knjigovodstvu. In tedaj je korespondenca povabila knjigovodstvo v gledališče; dvoje sanje so se strnile. Vsaka ženska ima svoje hrepenenje... Mlada deklica se je tesno prižemala k mlademu možu. V temni je gladila njegovo roko... Z očmi je iskala njegovih; bog sam si ga vedi, ali je razumel resnico, ki jo je pela Massaryjeva na odru. Vsaka ženska ima svoje hrepenenje; hrepenenje mlade knjigovodke se je ta večer izpolnilo...

PRVI POLJUB

Trinajstletno dekletce sanja o filmskem igralcu, ki ga še po prijateljstvi strelja po gangstrij. Štirinajstletna deklica sanja o filmskem igralcu, ki se kosa v letalstvu za svetovno prvenstvo, ki leta kakor mesečin tako dolgo okrog sveta, dokler ne najde neke nje, o kateri mu je sanjalo sreče. S petnajstletno letom se zalubi dekle v zagozdega teniškega tovariša. Ko pade mrak na zemljo, se skrije z njim v temo dreves, pohaja z njim po skritih, z drobnim peskom posutih poteh in daje in sprejema poljube. Temno je že in nič več ne more razločiti črt na obrazu mladega kavalirja. Samo prižema se k njemu in si v duhu slika njegov obraz. Zdi se ji tak, kakor je bil nekoč zmagovalec prerij, tak kakor je bil letalec okrog sveta...

Kako spraviš denar čez mejo ali kdaj je Nemcu tudi Francoz dober

(Z-0) Pariz, junija

Nekemu iznajdljivemu Nemcu, Frank Schmidt mu je ime, je šinila imenitna misel v glavo, kako bi spravil svoj kapital z Nemškega na Francosko, ne da bi imel opravka s carino; kajti carinarji ne poznajo šal.

Odpotoval je v Berlin, poiskal nekoga notarja in mu dal v shrambo zapečaten ovitek, češ:

»Tole je moja oporoka. Shranite mi jo, dokler je ne bom zahteval nazaj.«

Notar je tako storil. Zaprl je oporoko v železno blagajno in jo skrbno zaklenil, da ji noben vlomilec ne bi mogel do živga.

Frank Schmidt je prišel v Pariz. Že čez nekaj dni se je oglašil na poslatištvo in dejal tajniku:

»Moja žena me slepari z drugim. Napravil sem bil oporoko v njeno korist in jo deponiral pri notarju N. v Berlinu. Ali bi hoteli blagohotno posredovati, da mi jo odpošljejo v Pariz?«

Teden dni nato je imel g. Schmidt zapečateni ovitek v rokah. Pečat je bil cel.

V ovitku je bilo 100.000 mark v tiščakih.

Zadeva je pa prišla poslaništvu na uho. Danes so nemški carinarji previdnejši: vsako pismo, tudj notarska in uradna, pregledajo z roentgenskimi žarki. Nemški tihotapei si bodo torej morali poiskati že drugih potov in načinov za spravljane denarja čez mejo. (Ami du Peuple)

O, to vreme!

»Vrag vzemi to strašno vreme! Danes je vročina, jutri mraz, pojutrišnjem spet ploha — človek res ne ve, kaj naj nese v zastavljalnico.«

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Ponoči pa sanja nemirne in lepe sanje o njem, ki mu je podarila prvi poljub. Morda tudi ta ni prvi, morda tudi ta ni tisti, o katerem ji duša sanja...

SIVA OBLEKA

Zenske ne bi smele same sebi lagati: vse življenje hrepene samo po enem moškem, po tistem iz svojih sanj. Večkrat v življenju srečajo moškega, ki ima prav take roke kakor oni jezdec iz njihovih sanj, prav tako sivo obleko, prav tako črasto ovratnico kakor letalec, prav tako zagorelo pol kakor teniški partner... Vsekdar kadar sreča ženska na svojem potu moškega, ki je le malo podoben njenemu hrepenenju, se zdrzne, mu poda roko in gre košček poti z njim. Časih se poroči z njim, časih prehodi tudi do kraja z njim svojo življenjsko pot...

MOZ, KI POZNA ŽENSKO SKRIVNOST

Kakšen je don Juan? Toliko je moških, ki jih ljubijo ženske. Zazrejo se jim globoko v oči in jim dajo dušo in telo, denar in svoj sloves. Zdi se, da so don Juanji vsi oni moški, ki imajo le količjak tistih lastnosti, o katerih so štirinajstletna dekletca sanjala v tihih urah. Morda mami ženske moška nebriznost, morda lepota obraza, morda beli zobje...

Saj vemo: vsaka ženska ima svoje hrepenenje. Kadar sedi poleg svojega izbranca, ne vidi njegovih nezlikanih hlač. Vse pozablja, ničesar noče videti, hoče verjeti samo to, da je našla moškega, ki je sanjala s štirinajstletni leti o njem. Vsak tak »don Juan« mora pač poznati žensko dušo in njeno skrivnost o večnem hrepenenju...

Napredek eksperimentalne medicine

T. P. B. Pariz, junija

Leta 1870, pred Pasteurjem, Listrom in Kochom, kirurgija tako rekoč ni bila drugača kakor lepo zveneče ime: takrat so se upali operirati le zunanje rane in odrezati ude. In danes?

Preden je dr. Roux odkril cepivo za difterijo, je umrlo za davico 163 otrok od 100.000. Danes umro le še 3 od 100.000.

Sladkorna bolezen je premagana. Sifilida je izgubila svoj prejšnji straholtni zvok. Se celo paraliza današnja zdravniška veda ozdravi.

Ostanejo le še tuberkuloza, rak, popnenje žil, srčne bolezni in najgroznejša, lepra. A tudi za lepro, beremo, so te dni odkrili cepivo. Upajmo!

V zadnjih 60 letih je zdravniška veda neverjetno napredovala. Korak za korakom izpodnosa človeški genij bolezni. Na pod nogami. Kdo ve, ali ne bodo našim otrokom pojmi tuberkuloze, raka in gobavosti prav tako nedolžni in nepomembni, kakor nam smejo že danes biti imena davice, sladkorne bolezni in sifilide?

Med prijateljskimi

»Mirkoovo vedenje na včerajšnjem izletu je bilo strašno!«

»O, z menoj je bil prav ljubeznil!«

»Ravno zato!«

Kaznovana šala

Delal se je mrtvega in tako nehoti pogljal ženo v obup

(S-0) Detroit, junija

Pač v vsakaterem izmed nas je kos igralca in neredko se zgodi, da igra mo teater drugim in sebi, kadar nam gre kakšna reč do živega; zakaj človeško je, da si želimo utehe in pomilovanja v nesreči. Toda ne gre, da bi komedijo tirali predaleč, ker se utede ne zgodi, da se na lepem izprevrže v tragedijo.

To se je pripetilo tudi Johnu Rosendalu, konservatorju mestnih parkov v Yonkersu (Newyork); hotel je svoji ženi Mildredi naglati strah v kosti, pa se mu je usodno pokvarilo.

Mlada zakonca sta se venomer dajala. Zmerom je prišlo kaj vmes in ker sta vlekla vsak na svojo stran, ni bilo zakonskih razprtij ne konca ne kraja.

Nekega dne, ko sta se sporekla posebno srdito, je Mildred vzela svoj plašč in zavpila: »K svojim staršem grem v Newyork!«

In s truščem je zaloputnila vrata za seboj.

John Rosendale je ostal sam. Stekel je v kuhinjo, pograbil lonec s paradiznikov omako in si jo zlil po obrazu. Potlej se je vrnil v spalnico, vzal iz nočne omare revolver, ustrelil v zid in se vrnil na divan.

Mildred je slišala pok, ko je ravno stopala v dvigalo. Prestrašena se je vrnila in hotela v stanovanje. Tedaj je pa onazila, da nima ključa. Hlastno je stekla k hišniku in ga prosila, naj ji odpre vrata njenega stanovanja.

Med tem je Rosendale mirno bral časopis, čeprav je slišal tekanje in vpitje na hodniku. Ko so odprli vrata, se je pa zleknil in se napravil mrtvega.

Mildred je s hišnikom in več sosedi, ki so se ji pridružili na nieno klicanje na pomoč, planila k možu. Videč, kako leži ves krvav na divanu, je pograbila revolver in se preden ga ji je kdo utegnil iztrgati iz rok, si je pogrnala kroglo v glavo. Zadelo se je na smrt; komaj so jo prepeljali v bolnišnico, je podleela.

Johna Rosendala so aretirali in ga hoteli obtožiti sokrivičnega umora njegove žene. Toda za obtožbo je manjkalo prave podlage in tako so ga morali izpustiti. (American Weekly)

Besedne kače

(W-W) Pariz, junija

Navadno slove Nemci kot narod, ki ima najdaljše besede na svetu; in ne po krivem. Da pa niso pred to vrsto morskih kač varni tudi drugi narodi, niti Francozi sami, čeprav se radi ponašajo z estetikom svojega književnega jezika, naj dokaže par zgledov.

Taka beseda je na primer »anticonstitutionnellement« (neustavno) s 25 črkami: jezikoslovci so se pred kratkim trdili, da je to najdaljša francoska beseda. Pa ni: neki čitatelj »Intransigant« je našel v francoski carski tarifi še daljšo besedo, s 35 črkami: »paraaminobenzoylethylaminomethanol«. Druga za njo je na »désinstitutionnalisation« (33 črk) t. j. prislov od samostalnika »désinstitutionnalisation« (ukinitvev ustavne vladavine).

Zanimivo je, da so tri od teh štirih kačastih besed v zvezi z ustavo: da ni stvar nemara kako še simbolnega pomena?

LISTEK „DRUŽINSKEGA TEDNIKA“

Čebela

Napisal

Mark Twain

S čebelo me je prvi seznanil Maeterlinck. In sicer v psihičnem in poetskem pogledu. Poslovno sem bil pa z njo znan že od prej. Takrat sem bil še fant. Čudno, da se spominim te formalnosti še po tako dolgem času; od takrat je minilo domala že šestdeset let.

Kadar imajo raziskovalci čebelo v mislih, govorijo zmerom o »njej«. Najbrže zato, ker so vse čebele, ki so kaj prida, ženskega spola. V panju živi samo ena edina omožena čebela; imenujejo jo kraljico. Ima 50.000 otrok. Okoli 100 izmed njih so sinovi, vse druge pa hčere. Nekatero hčero so mlada dekleta, druge pa stara. Vse so device in take tudi ostanejo.

* Slavni belgijski pisatelj (* 1862), ki je razen dram in modroslovnih razprav napisal tudi znamenito delo o čebelah.

Vsako leto, ko pride pomlad, se prikaže kraljica iz panja, odleti z enim izmed svojih sinov in se z njim poroči. Medeni tedni trajajo eno uro ali dve. Potem kraljica odsluži svojega soprega in se vrne domov, sposobna, da znese dva milijona jajčec. To je za letno potrebo dovolj. A dosti več ko dovolj tudi ne, zakaj na stotine čebel vsak dan utoni, druge pojedjo ptice — kraljičina naloga je pa ohraniti število prebivalstva na isti višini, denimo okoli 50.000. Imeti mora zmerom približno toliko otrok v zalogi in gledati, da na višku sezone — poleti — krepko primejo za delo, drugače zmanjka pozimi v občini živil.

Kraljica znese 2000 do 3000 jajčec na dan, kakor je pač potreba; toda ravnati mora s pametjo in ne sme znesti več jajčec, kakor jih je treba, kadar je cvetlična žetev bolj slaba, pa tudi ne manj, drugače jo upravni svet pri priči odstavi in izvoli drugo kraljico, ki ima več soli v glavi.

V panju je namreč zmerom po več prestolonaslednic na zalogi, ki bi bile pripravljene zasesti njeno mesto, ne samo pripravljene, vprav škilijo po njem, čeprav je kraljica njihova mati. Te deklice imajo posebej zaprte in jih že od rojstva kraljevsko krmijo in negujejo. Ni je čebele, ki bi jo pitali s takšnimi

sladkarijami in ki bi živela tako imenitno in razkošno kakor te naslednice prestola. Zato so tudi večje, dalje in gibkejše od svojih delavnih sestr. Tudi imajo ukrivljeno sabljasto želo, vse druge pa ravno. Navadna čebela bo pila vsakega človeka ne glede na vero in narodnost, kraljevska čebela pa samo kraljevske visokosti. Navadna čebela bo uklala svojo tovarišico delavko in jo ubila, če bo imela povod za to; ako je treba spraviti kraljico na drugi svet, se pa poslužijo drugih metod.

Kadar se kraljica postara ali poleni in ne nese več dovolj jajec, jo sme ta ali ona izmed njenih kraljevskih hčera napasti. Druge čebele opazujejo dvojob in pazijo, da gre spodobno od rok. Ta dvojob se vrši na ukrivljena žela. Kadar je eni izmed obeh dvojobevalk zadosti in hoče zbežati, jo pripeljejo nazaj in mora se enkrat v boj — časih tudi še v tretje. Če zbeži, da si reši življenje, jo obsodijo na smrt. Njeni otroci se zgrnejo v gost klobčič okoli nje in jo drže tako dva do tri dni v trdnem objemu, dokler ne obneme od lakote, ali se pa zadusi. Zmagovalko nato kraljevsko časte. Potem začne vršiti svojo edino kraljevsko dolžnost — to je, da nese jajčeca.

V glavnem prebije kraljica svoje

kratko življenje petih ali šestih let v egiptski temi in v gosposki ločenosti svojih kraljevskih soban, obdana zgolj s plebejskimi služabnicami, ki ji namestu ljubezni, po kateri kopni njeno srečo, poklanjajo svojo hinavsko privrženost; ki za nestrpe dediče vohunijo za njo in le-tim nosijo pretirana poročila o njenih napakah in slabostih na uho; ki ji v obraz govore lizunske besede, za hrbtno jo pa obrekujejo; ki se po trebuhu plazijo pred njo, dokler ima oblast v rokah, in jo zapuste, ko postane stara in nadložna.

Tako sedi vso dolgo noč svojega življenja brez veselja na prestolu, z zlatimi pregrajami svojega zvišenegega rodu odrezana od tolažilnega sočutja, vesele družabnosti in nežnega ljubkovanja, ki tolikanj hrepeni po njem; zapuščenega pregnanka v svojem lastnem domovanju, trudno središče formalnih ceremonij in mehanskega češčenja, ona, krilata hči solca, ki je doma zunaj, na zraku, pod sinjim nebom in na cvetličnih poljanah, in ki jo je zgolj naključje bleščečega rodu obsodilo, da je morala dati to neprečeno dedščino za mračno jetništvo, dozdevno veličino in življenje brez ljubezni, obsojena na okrutno smrt — sirota, ki jo je človeški instinkt zapeljal, da se ji zdi ta zamena dobra.

Razen kraljice je najvažnejša prikazen v panju devica. 50 do 100.000 jih je in vse so delavke, dninarice; v panju in zunaj njega ga ni dela, ki ga one ne bi opravile. Moški ne delajo, kraljica ne dela — razen če nočemo imenovati nesejanja jajec delo; meni se ne zdi. Saj je treba znesti samo dva milijona jajčec in kraljica ima pet mesecev časa, da izvrši pogodbo. Delitev dela v panju je tako modro zasnovana in izvajajo jo tako imenitno kakor v velikih ameriških strojnih tovarnah, ali pa v katerem drugem podjetju te vrste. Čebela, ki so jo izurili v eni izmed mnogih in mnogostranskih industrij tega koncerna, nima pojma o tem, kako je treba prijeti za kakšno drugo delo, in bi jo hudo užalilo, če bi jo hoteli vpreči kje drugod. Prav tako človeška je kakor kuharica; če bi od kuharice zahtevali naj nosi na mizo, si lahko mislite, kaj bi se zgodilo.

Huber, Lubbock, Maeterlinck — same avtoritete — so si edini v tem, da čebela ne more biti član človeške družine. Zakaj tako trde, ne vem — mislim pa, da iz nepoštenih nagibov. Saj so z nešteti dejstvi, ki so jih spravili na dan, dokazali, da je, če svet vobče, na katerega popolnega norca, to ravno čebela.

(K-K-č)

Samo s čiščenjem zob

odpraviš zobni kamen, zato vzemi

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Mark Twain in kralj

(Z-T) Newyork, junija

Letos proslavlja Amerika kar dva jubileja svojega največjega humorista Marka Twaina: 100letnico rojstva (30. novembra) in 25letnico smrti (21. aprila). Svečanosti so se pričele že pred več meseci in se bodo nadaljevale s presledki do konca novembra, ko se dopolni tudi koledarska stoletnica duhovitega Američana.

Kako časti Amerika svojega velikega sina, naj bo dokaz originalna proslava, ki si jo je izmislila občinska uprava v Hannibalu (Missouri), kjer je bil Mark Twain doma. Tam so postavili velik električni svetilnik, da bo leto in dan obeležal spomenik velikega humorista na glavnem trgu. Iznašalji v Hannibalu so dali ta svetilnik zvezati z električnim daljnovodom s kabinetom predsednika USA, tako da je Roosevelt sam obrnil stikalo in svetilnik prižgal. Prav tako bo predsednik ob letu osorej svetilnik tudi utnil.

Tako je postal prvi državljani Združenih držav varuh ognja, ki razsvetljuje spomenik Marka Twaina.

Ko so slavnega humorista predstavili angleškemu kralju Edwardu VII., predniku Jurija V., je menil Mark Twain po domače, da so se gosti kar zdržnili:

»E, midva sva se pa že srečala!

Angleški kralj se je rad ponašal s svojim dobrim spominom, vendar se nikakor ni mogel spomniti, da bi bil že kdaj videl Marka Twaina. Humorist se pa ni dal prepričati:

»Pač! Pač! Se pozdravil sem vas, a vi mi niste odzdravili!

Gostom je zastala sapa.

»Tako ste bili še prestolonaslednik,« je pojasnil Twain. »Jahali ste na čelu svojega gardnega polka...«

»A vi?« je vprašal kralj.

»Jaz,« je malomarno odmahnil humorist, »jaz sem se pa peljal mimo na strehi nekega avtobusa...«

Pravijo, da je neki ameriški list priobčil preuranjeno novice, da je Mark Twain umrl. To je brat tudi dozdnevni mrtvec sam. Še tisti dan je dobilo uredništvo lista brzojavni popravek:

»Vaša vest zastran moje smrti je hudo pretrpana. Mark Twain.«

S sirovači je bil Mark Twain kar se da vljuden in obziren. Nekdo ga je v gneči nekdo dregnil s komolcem. Mark Twain se je obrnil. Toda namestu da bi se mu bil nerodno opravičil, ga je še nadrl:

»Idiot!

Twain se je napravil, kakor bi si ga hotel natančneje ogledati. Potem je pa vzkliznil:

»Saj res! Zdaj sem vas šele spoznal!

Privzdignil je klobuk in dodal:

»Jaz sem pa Mark Twain!

Teh par anekdot nam daje kajpada le približno sliko Twainovega tipičnega ameriškega humorja. Mnogo bolj boš spoznal življenjsko modrost in duhoviti humor velikega Američana, če vzamete v roke katero njegovo daljšo, vsebinsko zaokroženo delo. Za primer vam svetujemo njegove »Čebele«: redko kateri poznavalec zlatih krilafk nam je podal v tako kratkih besedah psihološko tako globoko, pa tako izprano in zraven duhovito študijo o dobaviteljih medu.

»Čebele« je napisal Mark Twain leta 1902; kolikor nam je znano, jih ni v slovenščino doslej še nihče prevedel. Priobčujemo jih na 2. strani pod črto.

Pozabljena občina

(Z-O) Pariz, junija

Neznatna občina Santans v Juri (okrožje Dôle) toži, da jo oblasti preveč zanemarjajo. Ker traja to zanemarjanje že celih petdeset let, je poslal njen župan g. Lallemand notranjemu ministru pismo in mu v njem ne brez humorja položil svoje bolečine in izlil svoje težave.

Celih petdeset let, jadikuje vrli župan, ni v Santans zašel še noben prefekt (po naše nekako ban), ne podprefekt, celo nobenega načelnika občine zadnjega pol stoletja še ni dobila pred oči. In vendar bi se zadovoljila tudi z najneuglednejšim, recimo, s konjatijskim!

A to še ni vse, toži župan v svojem pismu. Edina vaška cerkev, sezidana

v XVII. stoletju, razpada; gasilska črpalka, kupljena leta 1868 iz sredstev, ki jih je neki zasebni dobrotnik dal na razpolago, ni bila odtlej deležna še nikake podpore; od leta 1894 krasi županstvo še vedno isto poprsje predsednika republike, nesrečnega Sadija Carnota, čeprav je za njim vladalo nalanko še deset prezidentov; in naposled najhujše: zaloge žita se parijo že od leta 1933 v kašah, v veliko naslodo mišim in podganam.

Zato je pa občina dobila toliko več pisem, razglasov in okrožnic. Zdaj se župan s svojimi odborniki vred izprašuje, ali ne bi kazalo vse te šope papirja vrniti pošiljalcem s pripombo: »Le občine ni na Francoskem.«

(»Excelsior«)

Sindikata pocestnic

(S-O) Newyork, junija

V Mehiki imajo sindikat, kakor ga pri vas v stari Evropi gotovo še ne poznate: sindikat prostitutk. Vodi ga neka Marija Gonzalez, stara 29 let.

Sindikata je uradno registriran pod imenom »sindicato por defensa de la mujere« (sindikata za zaščito ženske) in uživa blagohotno podporo mehiške vlade in delovne zveze.

Naloga sindikata je boriti se zoper zlorabljanje njegovih članic po lastnih javnih hiš, zdravstvenih načelnikov in policiji. Razen tega se zavzema za to, da bi prostitutke dobile starostno zavarovanje.

Pred kratkim je vodstvo sindikata zagrozilo s stavko, če ne bodo oblasti izpolnile njegovih zahtev.

(»Times«)

Bratovščina figovcev

(Z-O) London, junija

Nesrečni zakonski možje, ki jim doma žene nosijo hlače, se te dni pripravljajo, da zapuste za en dan svoje zmogljive polovice in pojdejo na sestanek, ki ga vsako leto priredi »Klub copatarskih zakonskih možj«: sestanek je sklican »neke na yorkshirskem barju«.

Bratovščina zastopavljenih zakonskih možj so ustanovili, če smemo verjeti uradni okrožnici, ki jo razpošilja klub svojim članom, leta 3980 pred Kristusom v Boudrescloughu v pokrajini Saeverbyju. V klubu so veljaven vsi zakoni, ki morajo doma plesati, kakor jim žene godejo.

Po določbah nenapisanega zakona imajo ti nesrečni pravico vsaj do enega samega prostega dne vsako leto; toda dokazati morajo, da v hiši res njihova beseda nič ne velja.

(»Sunday Referee«)

Izdajalski lasje

Če si ogledamo človeški las pod drobnogledom, vidimo v prerezu vsakega lasu celo vrsto obročev. V njih beremo človekovo starost, podobno kakor v obročih na deblu starega drevesa.

Tako kažejo lasje dvajsetletnega mladčnika na desetletki milimetra šest obročev, štiridesetletnega moža pa dvanajst. Baje so našli v lasih še več drugih značilnosti, tako da bodo po novem lahko že iz mikroskopske slike las sklepali, ali je človek kadilec, pijanec itd.

(T. P. B.)

Modrost na prodaj

(Z-O) Newyork, junija

Katera mati si pač ne želi, da bi imela modre in bistre otroke? Nu, na Japonskem, se zdi, ni nič lažjega kakor ustreči tej želji.

Ko izpolnijo japonski otroci trinajsto leto svoje starosti, jih peljejo starši na romanje v tempel Horinji v Kioto. Prvo je, da položijo v svetlišču svoj dar, potlej pridejo na vrsto molitve, in ko je tudi to v kraju, se odpravijo starši z otroki s svetlega kraja, skrbno pazijo, da se nihče ne ozre nazaj. To je namreč bistveni pogoj za uspeh vse ceremonije. Če bi se kateri otrok le prav malo ozrl nazaj, je treba ves postopek še enkrat ponoviti, zakaj njegova nepreviđenost je dokaz, da si v templju še ni nabral dovolj modrosti. V drugo je treba darovati bogovom še več kakor prvič, potem uspeh prav gotovo ne bo izostal.

Tako vsaj trde verni roditelji.

(»Times«)

Ribje usnje — najnovejša modna norost

Tisočletja in tisočletja se je človek zadovoljil zastran usnja z domačimi živalmi: s kravo, prašičem, kozo itd. Dokler ni lepega dne, ni še dolgo tega, spoznal, da so za take reči porabne tudi drugi živali. Od takrat so začeli na debelo pobijati krokodile, kače in kuščarje.

A to še ni bilo dovolj! V najnovejšem času so pogruntali, da daje lepo in porabno usnje tudi zlatobrov (neka riba). A ne njegova zunanja koža, temveč — njegova želodec! Zlatobrova love na debelo v Črnem in Azovskem morju.

Rusi se niso obirali in so pri priči izrabili konjunkturo: videč, da bo ta kupčija nesla, so začeli zidati veliko tovarno v Taganrogu v Kavkazu. Tako se smemo nadejati, da ni več daleč čas, ko bo Kavkaz začel preplavljati svet s čevlji iz usnja zlatobrovskega želodca...

(W-W)

Japonska uganka

Kaj je Japonska? Skupina okoli 3000 otokov in otoličev, nanizanih malone 3500 km na široko, vzdolž skoraj 30 dolžinskih stopinj, od juga Kamčatke pa tja do južnega rta Formoze: to je toliko kakor od Ljubljane do Sahare ali od Vancouverja v Severni Ameriki pa do Vera Cruz v Južni.

Večina teh otokov leži v zmerno toplem pasu z vročim poletjem, ki bodri ljudi k duhovnemu in telesnemu ustvarjanju.

Gorato je to otočje in skalnata so tla: le okoli 17% zemlje je porabne za obdelovanje. Pri tem je dežela komaj tolikšna ko poldruga Jugoslavija, ljudi ima pa petkrat toliko.

Če izločimo neplodne predele in upoštevamo samo rodovitna tla, je ne najdemo na zemeljski obli dežele, ki bi bila gostejše obljubljena, vprav prenaseljena z ljudmi: gostota prebivalstva znaša na Japonskem blizu 800 na kvadratni kilometer. Kje je Belgija, ki jo imamo pri nas z 260 ljudmi na 1 km² za najgostejše naseljeno? Kje smo mi z 58 prebivalci na kvadratnem kilometru?

Kako naj se vsi ti Japonci prežive? Od ted japonske politika v Mandžuriji in na Kitajskem.

(T. P. B.)

Vljudnost

(U-P) Pariz, junija

V avtobusu. Neko osemletno dekletce sedi zraven svoje matere. Zdačji se pa le-ta skloni k njej in ji šepne na uho:

»Daj, Ana-Marija, vstopaj se gospo, ki je pravkar vstopila! Saj vidiš, taka je, kakor tvoja starejša sestra: otroka pričakuje. In to, veš zelo utruditi, če mora stati.«

Deklica brez obotavljanja stori, kakor ji je mamica rekla. Mlada žena se zahvali in sede, a že čez nekaj postaj spet izstopi.

Ana-Marija sede nazaj na izpraznjeno mesto. Toda nekaj ji ne da miru. Naposled se zaupa materi:

»Glej, mamica,« ji reče s svojim jasnim glasom v vseobčno veselje so-

Preveč magnezije

...ali če je fotograf preveč nervozen...

potnikov in pokaže na zelo zajetnega gospoda na ploščadi, »prepustila bom onemu gospodu svoj sedež, ker se mi zdi, da bo tudi on dobil otroka!«

(»Jour«)

Cenejši avtomobili

v Italiji

(Z-O) Rim, junija

Italijanska vlada je izdala zakonski dekret, ki dovoljuje v bodoče razne ugodnosti kupcem italijanskih avtomobilov.

Doslej je bil vsak kupec novega avtomobila oproščen za pol leta prometne pristojbine, če je dal za avto manj ko 12.000 lir, pod pogojem da motor nima več ko 12 konjskih sil.

Novi zakon oprošča kupee prometne pristojbine za leto dni, ne glede na to, koliko je avto stal in koliko konjskih sil ima.

Mclj izdajalec

(Z-I) Budimpešta, junija

V stanovanje nekega tovarnarja v Tolni je že večkrat vdrl neznan vlomilec in odnesel obilen plen. Policija je zaman iskala storilca. Sebe te dni so ga izsledili v kaj nenavadnih okoliščinah.

Tovarnar se je vrnil domov s sprehoda in opazil dva, tri molje, ki so letali po sobi. Meneč, da se je mrčes zaredil v njegovi obleki in krzau, je odprl omare in začel zlagati svojo garderobo na mizo. Zdačji je pa uzel nekega moža, ki se je skril v omaro. V njem je spoznal svojega bivšega nameščenca.

Zasačeni vlomilec je bil tako osupel, da ni niti poskušal zbežati. Tovarnar je telefonsko poklical policijo in nekaj minut nato so moža, ki so ga molji izdali, že odpeljali policaji.

7 socialnih grehov

(H-K) London, junija

Canon Donaldson pravi, da so temeljni socialni grehi sedanjega veka ti:

1. politika brez načel;
2. bogastvo brez dela;
3. uživanje brez vesti;
4. znanje brez značaja;
5. kupčije brez morale;
6. znanost brez človečnosti;
7. pobožnost brez požrtvovalnosti.

Podpišemo.

Ubogi davkoplačevalci

(W-W) Pariz, junija

Novi francoski finančni minister je izjavil, da mu bo ena izmed najvažnejših nalog poenostaviti davčno zakonodajo. Verjemite mi, da je to kravo potrebno!

Davčni zakoni so po vsem svetu zapleteni in težko razumljivi; menda jim je to že v krvi, da se tako izrazimo. Toda rekord nosimo brez dvoma mi Francozi; tudi nam je to že v krvi.

Sami presodite! Pri nas imamo nič manj ko 220 zakonov o neposrednih davkih, 246 o pristojbinah, 346 o vknjižbah, 554 o posrednih davkih!

In vse te davke moramo ubogi davkoplačevalci poznati! Saj pravi zakon, da nas nepoznavanje zakonskih določb ne odreši kazni, če bi jih prekršili.

Po čem je plemstvo?

(H-K) London, junija

Izšel je seznam ljudi, ki jih je angleški kralj za svoj rojstni dan odlikoval in oplenil. Za plemiški naslov je treba na Angleškem odrediti prav čedne zneske državni blagajni. Tako na primer glane vojvodski klobuk 730 funtov (okoli 150.000 Din), za markijski naslov zahteva fisk 630 funtov, za grofovskega 530, za viscountskega 430, za baronskega 330 in za baronetkega 285 funtov.

Razen teh pristojbin mora pa vsak na novo poplemeniten državljani pripraviti še čedne zneske za primeren kostum svojemu novemu dostojanstvu, in 75 funtov (16.000 Din) za grb, ki si ga sme sam izbrati.

Flit pri flirtu

(a-X) Dunaj, julija

Neki dunajski tednik je priobčil tale oglas:

Mlad Dunajčan išče prijaznega, inteligentnega dekleta. Imeti mora zanimanje za izlete, dobre filme in stenografijo. — Nikak fliti!

Mišljen je seveda flirt. Ali se je katero deklet odzvalo, nismo mogli ugotoviti.

(Po »Morgnu«)

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati“! kdor jih pokusi, trdi vsaki.

5 milijonov prstnih odtisov

(S-O) London, junija

Združene države se ponašajo z novim rekordom: zbirka prstnih odtisov, ki jo vodi urad za kriminalno preiskavo, je obogatela za nov list, in ta list ima vsega spoštovanja vredno številko 5 milijonov.

List št. 5.000.000 je ovekovečil prste odtise nekega W. Churchilla, znanega ameriškega hudodelca, ki ga ameriška policija že dalje časa zama za sleduje.

(»Evening Standard«)

Angleška anekdota

Slika z dvorišča: petelin se košati in ošabno viha svoj greben, stopinje med svojimi kokošmi.

Onkraj dvorišča je igrišče za rugby. Pravkar je dobil napadalec jaje, čisto žogo in jo ubral z njo naprej. »Na gol!« kriče hripavi gledalci. Na gol ustreli napadalec. A kaj, ko mu je nasprotnik izpodnesel nogo, da ni pognal žoge v gol, temveč visoko čez mrežo, da je zletela čez plot.

Baš na dvorišče med kure.

Petelin zakrili s peruti in se začne k žogi, kikirikaje kliče svoje zveste k sebi.

»Izvolite, cenjene dame!« zagostoli očita preplašenim kuram. »Saj nič ne rečem zastran vaših jajc. A vendar: pogledajte sosedov prideleki!«

(Z-P)

Renata hujša v smrt

(a-X) Monakovo, junija

Znana filmska igralka Renata Müller je nevarno obolela in so jo morali prepeljati v neki monakovski sanatorij. Imela bi bila nastopiti v filmu »Kraljevski valček«, pa je morala odpovedati.

Lepo Renato poznamo tudi pri nas. Lani ji je šinilo v glavo, da bi bilo dobro, če bi nekoliko shujšala, in se je začela postiti, zraven je pa jemala še neka zdravila za hujšanje. Res jo izgubila par kil, zato si je pa nakopala nevarno bolezen. Pred nekaj meseci je še skoraj okrevala, zdaj se ji je pa spet obrnilo na slabše. Umetnica brez pravega vzroka naglo hujša, hkrati ji pa glava oleka. Zdravniki stojijo pred uganko.

Nov dokaz, kako nevarno je popravljati naruro.

Pošast „bele smrti“

(Nadaljevanje s 1. strani)

dan ustavila pri Voinici Musatescovi, kmečkem dekletu iz Bubadaga in razbojnikovi ljubici. In Voinica je vsa obupana, med krčevitim ihtenjem orožnikom vse priznala.

»Samo jaz sem kriva!« je ihtela s strtim glasom. »A kako sem mogla vedeti, da bo zmožen tako blaznega početja! Silila sem vanj, da mi kupi par uhanov za na ples, ki se bo vrnil prihodnji nedeljo. Teodor mi je odgovoril, da nima denarja in da ga ne more dobiti, ker so mu orožniki za petami. Potem se je pa zdačji udaril po čelu in dejal, da ga je izpreletela neka misel; rekel je, da že ve, kako bo prišel do denarja.

»Vrnil se je v soboto zvečer in mi povedal, od kod ima denar. Mislila sem, da me bo kap zadela. Hotel me je objeti, jaz sem pa odskočila in zakrčila, da je med nama vsega konec, da se mi ne sme več približati in da ne maram njegovega zavrženega denarja. Tedaj se je obrnil, pobesil glavo in odšel brez besede. Po njegovem odhodu sem vso noč grebla po zidu in čistila okno, kamor se je bil naslonil. Samo jaz sem kriva, toda bolje je zanj, da je tako umrl, kakor pa da bi živel v večnem strahu, da si je nakopal belo smrt!...«

Catanoia so pokopali z vsemi varnostnimi odredbami. O njegovih pajdaših nimajo doslej še nikakega glasu. Voinica, ljubica umrlega razbojnika, ni mogla orožnikom prav nič povedati o njih. V Catanoiovi tolni niso bili zmerom isti ljudje; pridruževali so se mu počestni poteptuhi, pobegli kaznjenci in drugi izmečki človeške družbe in ga spet zapustili, kadar so z njim napravili kakšen dober lov.

O njegovih treh pajdaših, ki so takrat skupaj z njim vrtli v gobavski dom, ni sledu. Ljudstvo živi še danes v neprestanem strahu, da ne bi tudi ono nalezlo gobavosti od njih, in zato prostovoljno pomagajo orožnikom pri zasledovanju; vzlic temu je pa do današnjega dne vse iskanje ostalo brez uspeha.

Skrivnostni doživljaji polkovnika Lawrencea

Lawrence v boju s Turki

„Vrni se k materi, saj nisi za vojaka!“

(Gl. štev. 22—25)

Kljub vsem neprivikam je Lawrence dokončal gimnazijo in se preselil v Oxford, kjer je študiral na vseučilišču arhitekturo. Študij ga sicer ni zanimal, a ker ni hotel postati kmet, se je moral nečesa do kraja naučiti.

Skoraj vse dneve je prespal, v nočeh je pa listal po raznih vojaških spisih Julija Cezarja, Napoleona in Focha.

Lepega dne je Lawrence izginil iz Oxforda. Ne očetu ne bratu, ki ga je imel zelo rad, ni nič sporočil. Konec so njegovi sorodniki izvedeli, da jo je na vrat na nos popihal v Malo Azijo.

Prehodil je vso Arabijo in Sirijo. Arabi se je bil naučil že v Oxfordu. Po jutrovske kraje je hodil bos in oblečen v domačino.

Celi dve leti se je klatil po sirijskih pustinjah, po Arabiji in po Palestini. Seznanil se je z ljudstvom, ki biva tam, pregledoval je stare razvaline in študiral narečja.

Odšel je v Sirijo marsikateri neznan in še nedotaknjen spomenik in žel za to pozneje pri starinoslovcih hvaležnost in priznanje.

Po dveh letih bivanju je postal vztrajni mladi Anglež cel Arabec. V obraz je bil zagorel in črte na obrazu so se mu izklesale od napora in trdega življenja.

Poznal je vse kraje in vsa arabska plemena in z lahkoto govoril vsa njihova narečja, toda to mu še ni bilo dovolj. Pred vsem ga je zanimala politika. Po vaseh in naseljih je izpraševal domačine, kako so zadovoljni s turško vlado. Vse izjave teh preprostih ljudi si je zapisoval in ti zapiski so mu kasneje v življenju prav prišli.

Seznanil se je s tisoči uglednih Arabcev in navezal stike z njimi. Prav to mu je pozneje v svetovni vojni omogočilo uspešno delovanje med Arabci.

Spoznal je, da bi Angleži lahko z majhnim denarjem in pičlim orožjem osvobodili Arabce izpod turške oblasti. Za Angleže bi bilo to seveda zelo važno, zakaj Turčija bi silno mnogo izgubila, če bi se Arabija osamosvojila. S Turki si pa Angleži itak nikoli niso bili posebno dobri.

Lawrence je kajpada hotel koristiti svoji domovini; toda ko je o tem govoril nekaterim politikom, so se mu zasmejali v obraz.

Leta 1912 so se sestali v Damasku vladni odposlanci Turkov, Angležev, Francozov, Rusov in Nemcev. Pogajali so se zastran Arabije, h koga so se pa odločili, da naj dobe Nemci nadzorstvo nad temi kraji, zlasti nad pristaniščem Alexandrette in nad gradnjo bagdadske železnice.

Prav takrat je bil Lawrence v Damasku. Posrečilo se mu je priti v tesne stike z odposlanci tujih držav. Ko so mu le-ti povedali, da je konferenca poverila Nemčiji varstvo Arabije, je bil Lawrence do kraja razočaran. Nemcev ni nikoli maral!

Ves srdit je šel k angleškim odposlancem in jim očital, da so izdali Anglijo. Po njegovem bi smela edino Anglija dobiti mandat nad Arabijo, in za to bi se bili morali odposlanci boriti do skrajnosti.

Gospodje so ga milostno poslušali, potlej so ga pa premerili od nog do glave — Lawrence je bil zelo šibke in majhne postave — in pomilovalno dejali:

»Mladi ste še za take stvari, mister Lawrence. Pustite rajši takšna vprašanja kar nam!«

Lawrencea je ta odgovor užalil v dno duše, zato je zapustil Arabijo in odpotoval v London. Tam je šel k svojim starim prijateljem in znancom, o katerih je vedel, da imajo dovolj političnega vpliva na Angleškim. Skušal jim je dopovedati, kolikšna nevarnost grozi Angležem na bližnjem vzhodu.

A tudi njegovi znanci so imeli zanj le gluha ušesa. Vse važnejše skrbi so jih trle takrat. Edini, ki je Lawrenceov idealizem pravilno razumel, je bil kasnejši angleški vojni minister slavn lord Kitchener.

Kitchener je mladega Lawrencea prav pazljivo poslušal in mu rekel:

»Dragi prijatelj, vse to prav dobro vem, toda v moji moči ni, da bi kakoli storil za to stvar. Sicer med vladnimi ljudmi precej veljam, toda arabska zadeva je tako kočljiva, da ne bom ničesar opravil. Bojim se, da bo Arabija s Turčijo vred postala nemška kolonija!«

Zaradi treh praznikov, ko je normalno delo v tiskarni počivalo, se je ta številka zakasnila za en dan. Prosimo cenj. naročnike in bralce blagohotne uvidevnosti.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

»To je strašno!« je vzkliknil Lawrence. »Ali je mar tudi to mogoče? Za veliko Britanijo bi pač ne bilo večje nesreče!«

»Da, da, celó katastrofa utegne postati iz tega,« je odvrnil lord Kitchener in zamahnil z roko.

»Naša vlada ne stori torej ničesar?«

»Ne, ker nima dovolj energije. Nemčija se ji ne zdi dovolj nevaren tekmeec. Kar slepo verjame Viljemovim besedam, a Viljem bi se menda prav rad tolkel...«

»Kam pa potem plovemo?« je osupnil Lawrence.

»Veste, prijatelj,« je dejal lord Kitchener, »prepričan sem, da bomo čez dve leti imeli evropsko, če ne kar svetovno vojno! Vidite, to bo torej posledica naše slabe jutrovske politike!«

Lord Kitchener je izrekel te prerokbe besede že leta 1912 in njegovo prerokovanje se je leta 1914 uresničilo.

Med vojno je bil prav ta lord Kitchener Nemcem najnevarnejši nasprotnik. Poznal je nemško zunanjo politiko do zadnje pičice. Prav zaradi tega se je tako uspešno boril z Nemci, in ti so se bili zakleli, da mu bodo vsepovsod stregli po življenju. In žal se jim je to h koncu tudi posrečilo!

Ko je Lawrence izprevidel, da ne bo v Londonu ničesar opravil zastran arabskega vprašanja, se je vrnil v Arabijo. Pustil je politiko ob strani in se pečal samo še s starinoslovskim in narodopisnim raziskovanjem. Toda miru in utehi ni našel v tem delu. Zdelo se mu je, da smrdi oзраčje po smrti; zavohal je vojno nevarnost prej kakor najodličnejši angleški politik.

Po konferenci v Damasku so se pričeli Nemci v trumah naseljevati po Arabiji. Zasedli so vse železniške proge, zidali mostove in ceste, Arabci so pa postali kar na lepem in čez noč davkoplačevalci »rajhovcev«. Lawrence je z nevoljo in z odporom gledal, kako se Sirijo nemški oblastniki po jutrovske deželi. Miroval ni niti minute; zmerom je mislil na svojo domovino.

Šel je med preprosti narod in ga z ognjevitimi nagovori hujskal proti nemškemu gospodstvu.

»Kaj vruga delajo ti Nemci pri nas, ne potrebujemo jih! Naženimo jih tja, odkoder so prišli, sicer nas bodo zadušili!«

Govoril je kakor pravi Arabec, in ne zaman. Arabci so se pričeli puntati. Nekje je prišlo celo do spopada; seveda ga je pripravil Lawrence sam.

Nemški inženjerji, ki niso bili niti krivi niti odgovorni za ta punt, so se morali opravičevati pri arabskih poglavarjih, in od tistih dob je bilo njihovo življenje samo še na nitki.

Toda nihče jim ni skrivil niti lasu, zakaj Lawrence ni bil krvoloč in se je prelivanju krvi rajši izognil.

Cas je šel svojo pot in sredi 1914. se je pričela svetovna vojna. Takrat je Lawrence odšel iz Arabije v Kairo.

Prostovoljno se je prijavil v službo angleške vojske. Toda predsednik komisije je slabotnega Lawrencea šaljevo zavrnil:

»Vrni se, sinko, k mami se vrni! Saj nisi za vojaka. Počakaj rajši do prihodnje vojne!«

Kljub temu je Lawrence postal angleški častnik.

VIII

Lord Kitchener, ki se je že poprej zavzemal za šibkega mladeniča, je med vojno na neki vladni seji opozoril svoje tovariše na Lawrencea in ga jim naslikal kot najspodobnejšega ogleduha in najrazumnejšega med mladimi angleškimi častniki.

Lawrenceu sicer še mar ni bila Kitchenerjeva izjava, zato se je lepega dne hudo zadržil, ko ga je poklical sam vladni predsednik in se z njim dve uri pogovarjal o jutrovske razmerah. Lawrence je bil takrat prepričan, da mu bo vlada poverila kakšno važno in košljivo nalogo.

Odšel je sicer neposredne stike z angleško vlado, pač pa je bil stalno v zvezi z lordom Kitchenerjem, ki je postal kasneje angleški vojni minister.

Leta 1913. je Kitchener pisal Lawrenceu takole pismo:

»Dragi prijatelj!

Prišel je čas, da se posvetite važnemu delu, o katerem sva že govorila. Postali boste vodja angleške vojaške arheološke komisije s sedežem v Kairu. Saj sami veste, kakšne so naloge in dolžnosti te komisije: znanstveno delo!«

To pismo je napisal lord Kitchener z namenom, da bi ga prečitati tudi sovražniški vojuni. Toda Lawrenceovo »znanstveno delo« je bilo delo prav posebne vrste. Pregledovati in narisati je moral vse neznane in neraziskane arabske kraje in predele, zakaj Angleži so hoteli imeti za primer spora s Turki točne zemljepisne podatke.

Mladi stotnik — to je bil namreč Lawrence postal po Kitchenerjevem priporočilu — je že takrat poznal skoraj vso Arabijo. Zaradi tega mu je bilo delo za kartografski oddelek generalnega štaba prav povšeči.

Lawrence je od tistih dob silno naglo napredoval. Ze čez tri tedne se je izkazal s tako večjim poznavanjem arabskih razmer, da so ga občudovali tudi najstarejši častniki angleškega generalnega štaba. Postal je voditelj kartografskega oddelka angleškega generalnega štaba.

Bilo mu je sicer komaj šest in dvajset let, zato je bil ta njegov uspeh tem častnejši.

Ko je Turčija, v svetovni vojni prijateljica centralnih držav, napovedala Angleški vojno, je lord Kitchener poslal Lawrencea in vse one, ki so delovali v arheološki odpravi, v Arabijo. Središče angleške protivohunske službe je bilo v začetku vojne v Kairu. Uradu je načeloval mladi Lawrence.

Seveda se od tistih dob ni več pečal s kartografskimi študijami, temveč je

na široko razpredel vohunsko mrežo po Turčiji, zlasti pa v Arabiji.

Organizacija njegovega oddelka je bila tako popolna, da so jo občudovali angleški domoljubi, generalni štab in vlada. Lawrenceovi agenti so imeli po vsej Turčiji svojo nosovo in pošiljali osrednjemu uradu sproti najvažnejša poročila o stanju turške vojske, o njenih namerah in pripravah.

V tistem času je dejal lord Kitchener v Londonu svojim ministrskim tovarišem:

»Gospodje, prepričan sem in tudi vi boste še prepričani, da ve Lawrence o turški vojski, o turških razmerah in o razmerah v Arabiji več kakor turški vojskovodji. Če se nam posreči premagati Turke, bomo dolžni hvalo edinole Lawrenceu.«

Takrat je bil šestindvajsetletni Lawrence stotnik angleškega generalnega štaba. Dosegel je čin, ki ga do takrat menda še noben Anglež njegovih let ni imel. Vsa odlikovanja, ki mu jih je vlada ponujala, je odklonil.

Lawrenceu so z najvišjih mest priznavali zasluge in ga obsipali s pohvalami. Njegovi tovariši, angleški častniki, mu pa niso bili preveč naklonjeni. Nekateri so ga celo sovražili; menda zaradi hitrega napredovanja, morda pa tudi zaradi nediscipliniranega vedenja. Zakaj Lawrence nikakor ni priznaval vojaške discipline, niti činov! Z generali in polkovniki se je pogovarjal tako kakor s svojimi dobrimi prijatelji, časih celo tako kakor s svojimi podložniki. Prva njegova zapoved je bila: blaginja Velike Britanije; vse drugo mu ni bilo mar.

Nikomur ni dovolil, da bi se vmešaval v njegovo delo. Gospodarja nad seboj ni trpel, za angleško stvar je pa delal vestno in pošteno.

Zaradi njegove svojeglavosti in zaniknega vedenja, so se ga seveda vsi vojaški poveljniki otepali. Pričlove so romale na najvišja vojaška oblastva tako dolgo, dokler ga niso lepega dne premestili.

Lawrence je večkrat odpotoval iz Kaira v Turčijo, in pogosto se je prav junaško izkazal. Izvohal je vse najvažnejše turške vojne skrivnosti, tvegajoč neštokratno svojo glavo.

Londonškemu Intelligence-Serviceu je storil Lawrence toliko uslug, da ga je le-ta imenoval za vrhovnega poveljnika egiptvskega Intelligence-Servicea. Postal je torej vrhovni šef vseh angleških vohunov na Jutrovem in na Daljnem vzhodu.

V Egiptu je storil Lawrence za Veliko Britanijo mnogo dobrega. Sam je stikal za Turkom prijaznimi društvi in ustanovami. To njegovo početje je bilo od silne nevarna stvar, zakaj člani teh društev se niso strašili krvi. Nekoč so celo organizirali zaroto proti angleškemu vohunom v Egiptu, zlasti Lawrencea so imeli na piki in ga hoteli ubiti.

Stotnik Lawrence je pa odkril njihov načrt in jih dal zapreti. Od tistih dob je bil do malega strit turški vpliv v Egiptu.

Ko je Lawrence videl, da je Egipt na varnem, ga je spet pričela mikati Arabija. Tam je nameraval organizirati zaroto proti Turkom.

V tistem času je pisal Lawrence lordu Kitchenerju:

»V Egiptu nisem dovolj prožen. Nič mi ne diši ta posel. Prosim Vas, da mi zaupate kakšno nevarnejšo nalogo, sicer me bo konec od samega dolgega časa.«

Lord Kitchener se je kaj kmalu pobrigal, da bi Lawrence res nemara ne umrl v Kairu. Priskrbel mu je važno in skoraj fantastično poslanstvo, ki bi se ga bil prav gotovo vsak drugi angleški častnik ustrašil. Lawrenceu je pa bilo komaj dovolj dobro.

Na obali Tigrida v Kut-el-Amari so Turki obkolili angleškega generala Townshenda, ki je branil s peščico angleških vojakov to malo trdnjavo. Na dlani je bilo, da se bo moral general s svojo posadko prej ali slej vdati turški premoči. Poraz Angležev bi pa prav v tistem času pomenil še moralen neuspeh, in Arabci, ki so se bili že odločili za punt, bi se ustrašili in pustili Angleže na cedilu.

Lawrence si je vtepel v glavo, da bo poveljnike turške vojske pogovoril in podkupil, da bi ne obsedli Kut-el-Amare.

Sicer je bilo malo verjetno, da se mu bo to posrečilo, toda Angleži so bili že vajeni tega, da ustvarja Lawrence čudeže, če ga je le volja. Domneva, da bodo turški vojskovodji prodali kos Arabije za možno zlato, je bila v resnici malo čudna. To je izprevidel Lawrence šele takrat, ko je prišel preoblečen v turškega častnika v sršenovo gnezdo. Glavni poveljnik turške vojske pred Kut-el-Amari je bil mlajši brat Enver-paše, zelo bogat mož, ki ga prav gotovo niso mikali angleški častniki.

Lawrence se je h koncu odločil, da bo skušal z zvijačo speljati turškega generala na led. Hladnokrvno je stopil v njegovo glavno taborišče in mu odkritosrečno priznal, da je Anglež, ki so ga poslale oblasti z naročilom, da zadrži turško vojsko.

Turški general je Lawrencea prav prijazno sprejel. Ugajalo mu je, da je Lawrence tako gladko in lepo po tur-

Proti debelosti

uporabljajte neškodljive

Slatinske tablete

za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov

Proizvajal: apoteka

MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

V vseh lekarnah 100 tabl. Din 46.—

200 tabl. Din 74.—

Reg. No. 142/3 od 10. VII. 34.

sko govoril. Celo uro sta se pogovarjala, toda vse njune besede so bile zgolj vlnodun in nič več.

Nič ni pomagalo Lawrenceovo prigovarjanje. Turški general je hotel zasloviti in se mu je zato mudilo, da bi čimprej premagal angleškega generala Townshenda. Ob koncu razgovora je general rekel Lawrenceu:

»Zdaj vidite, gospod, da smo mi Turki prav taki vojaki kakor vi. Ne smete od nas zahtevati, da bi storili nekaj, česar bi vi sami nikoli ne storili. Kot vojaki smo si vendar enaki in se v ničemer ne razlikujemo.«

»Samo v toliko, gospod general,« je drzno pripomnil Lawrence, »da mi Angleži nikoli ne bi poklali cel milijon nedolžnih in neoboroženih Armenov!«

Na to opazko je skočil turški general ves razkačen pokoncu in ukazal Lawrenceu, da se takoj pobere iz njegovega šotora.

Tako je Lawrence neoviran odšel iz turškega tabora. General je bil kavalir in ni hotel zapreti angleškega odposlanca, saj se mu še sanjalo ni, da je bil Lawrence vohun. Kaj kmalu se je svojega nepremišljenega dela kesal.

Ko je kasneje izvedel o predznih in vprav fantastičnih vohunskih uspehih stotnika Lawrencea na Skodo Turške, se je tolkel po glavi in si besno očital:

»Tepec, pravi tepec sem bil, ko sem tako kavalirsko izpustil tega prekletega psa...«

Lawrence je postajal Turkom čedalje bolj nevaren. Sleherno turško vojaško skrivnost je izvedel, najbolj zamotane načrte je izpregledal, h koncu je pa še Arabce spuntal in razpredel po vsej Turški vohunsko mrežo.

Turkom se je zdelo, da se ne bore z Angleži, temveč samo z enim človekom: s stotnikom generalnega štaba Lawrenceom.

Ko jim je že žolč uhajal, so ocenili Lawrenceovo glavo na 10.000 angleških funtov šterlingov. Nemci so pa k tej vsoti primeknili še pet tisočakov.

IX

Po neuspehu v Kut-el-Amari se Lawrence ni več hotel vrniti v Kairo, zakaj vedel je, da ga pričakujejo tam sami zavistneži in neprijatelji. Preprosil je lorda Kitchenerja, da ga je dal premestiti v London.

Tam so ga prideli arabskemu oddelku ministrstva za notranje zadeve. V času svetovne vojne je bilo v tem oddelku zelo živahno. Služba je Lawrenceu ugajala, saj je poznal skoraj vse kraje in ljudi, ki so zanimali njegova tovariša v arabskem oddelku.

Njegov starešina ga je zelo cenil in bi ga bil prav rad zadržal v Londonu, vendar se mu je zdelo važnejše, da pošlje tega živahnega in delavnega človeka rajši na Jutrovo. Lepega dne ga je poklical k sebi in mu rekel:

(Dalje prihodnjé)

KO BI MOŠKI VEDELI...

tedaj bi pravočasno začeli negovati svoje zobe. Zobni kamen se ne vidi, ker tiči za zobmi! Zato čistite vaše zobe vedno z zobno kremo Sargov KALODONT, ki ima v sebi učinkoviti dodatek sulfocinoleat dra. Bräunlich. S tem odpravi polagoma, vendar za nesljivo zobni kamen in prepreči, da bi se naredil drogi.

Nj. Vel. kralj Peter II.

je z odliko absolvirat I. razred gimnazije in se je te dan odpeljal v spremstvu Nj. Vel. kraljice matere Marije in bratov Nj. Vis. kraljevičev Tomislava in Andreja na Bled na počitnice

Dobra roba se hvali sama,

zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama

Hiša, ki vanjo dežuje

Napisal Claude Farrère

Zgodilo se je to takrat, ko je bila Amerika še »suha« in je dolar imel še svojo zlato veljavo.

Ura je bila tri — razumite me: tri jutraj — ko se je Pierpont W. Lynch iz Čikaga spravil iz taksija, ki ga je bil pripeljal z Montmartra pred vežna vrata njegovega stanovanja, ki pa ni bilo morda v kakšnem hotelu »Claridge« ali »Majestic«, temveč v četrtem nadstropju razkošne palače, zgrajene samo za bogate tujce.

Ko je Pierpont plačal taksi, našel gumb nočnega zvonca in prestopil prag, je stopil v dvigalo in ko ga je dvigalo usmiljeno potegnilo do četrtega nadstropja, se je zylekel s poslednjimi močmi in svoje stanovanje. Tam se je najprej sesedel v naslanjač, vrgel ovratnik v kraj, si odpel srjaco in skoraj v istem trenutku zaspal. Toda prav na pragu spanja ga je nekaj zadržalo. Pierpont W. Lynch se je zavedel, da je za Američana dolžnost tudi ob tej rani uri uporabiti kopalno kad. V glavnem seveda zato, da bo Francoze jezil. Ta narod pijancev! Kajti Pierpont W. Lynch je bil »suh«. To se pravi, glasoval je za prohibicijo. Toda na Francoskem, na koncu koncev... Pierpont W. Lynch se je dvignil s pravo ameriško energijo, odšel v kopalnico in odvil pipi z mrzlo in toplo vodo. Nato se je olajšan vrnil v spalnico, da bi se tam tako dolgo usedel, dokler se ne bi kad napolnila. Kopalna kad pa je dolgo ni bila polna, ko je Pierpont W. Lynch že spal, in sicer prav trdno spal.

V tretjem nadstropju iste hiše, prav pod Pierpontom W. Lynchem, je bil Jeremie P. Jones iz Detroita že zgodaj legel k počitku. Njegov kakej kot dve! Zvečer je bil mnogo pil, zakaj Jeremie P. Jones je obiskoval Francijo pred vsem zato, da bi lahko praktično primerjal prednosti prohibicije s svobodninami alkoholizma. In prav ob istem času, ko je Pierpont W. Lynch v svojem naslanjaču v četrtem nadstropju zaspal, je smrčal Jeremie P. Jones že dolgo v svoji postelji v tretjem nadstropju.

Zgodilo se je, kar se je zgoditi moralo. Ker sta obe pipi neprestano točili, se je kopalna kad napolnila in voda je pričela na vseh robih iztekati. Kopalnica je bila pod vodo, nato še spalnica in salon zraven. Parket kajpada ni bil neprodušen in je le malo vode zadrževal. Strop je bil, kakor je že v navadi, obit samo s trstjem in ometan s tenko plastjo sadre; zato je seveda prepuščal vodo kar počez in tako je povodenj dosegla spodnje nadstropje, kjer je spal Jeremie P. Jones. Voda je kar na lepem pričela kapljati Jonesu na lice, vendar ga ni takoj zbudila; a s časom je le začutil vlago. V polnu se ni nič preveč začudil. »Kaj«, je zamrmal, »mar dežuje?« Po tečajnem premišljevanju si je dejal: »V hiši sem, pod streho torej, in vendar dežuje. Kaj takega se v Ameriki ne bi moglo zgoditi. Ubogi Francozi!« Nato je vstal, poiskal dežnik, ga razpel in se spet vlegel. Trenutek nato je spal še trše ko prej.

Parkeina tla tretjega nadstropja seveda tudi niso bila nič bolj neprodušna kakor v četrtem nadstropju. Ko je nateklo kakšnih petnajst do dvajset kubičnih metrov seinske vode iz stanovanja Pierponta M. Lyncha k Jeremiji P. Jonesu, je začela kapljati voda v drugo nadstropje. Prav slučajno sta najela to stanovanje v drugem nadstropju dva francoska zakonca, ki jima je domača zakonca dala popolno pravico, da bi se ga vsak dan navlekla, vendar pa tega nista storila. Komaj so jima kanile prve kaplje na glavo, sta oba, mož in žena, prestrašeno zavpila. Pritisnila sta na električne zvonce in zbudila vso hišo. Nočni služabniki so pritekli kar v spodnjih hlačah. Za njimi je prišel še vratar. In h koncu je pritekel še sam hišni upravitelj.

Zaskrbljeno so vpraševali drug drugega.

»Kaj se je neki zgodilo?«

»To bi rada pred vsem sama

vedela. V stanovanje dežuje!« sta ogorčeno vpila francoska zakonca.

»Kaj? Dežuje?«

»Kakor iz škafa lije. Iz zgornjega nadstropja prihaja voda...«

V zgornjem nadstropju je prav dolgo trajalo, preden je Jeremie P. Jones odklenil vrata.

»Vraga, ali je mar res nemogoče v francoskih hišah mirno spati?« Streha že itak pušča, zdaj pa še vi nadležneži ne daste miru...« Jeremie P. Jones se je zdel z očrtim dežnikom v eni roki, s copatami v drugi, kar slikovit. Toda hišni upravitelj, vratar in njuno spremstvo so gledali vsi le na strop. Res ni mnogo ostalo od ometa. Vodopadi, ki so na vseh koncih in krajih silili skozi strop, so grozili, da se bodo zdaj zdaj spremenili v hudournike.

»Za božjo voljo! Iz četrtega nadstropja prihaja!« je tožil vratar.

»Dva stropa sta pri vragu, dvoje tal bo zgnilo!« je jadikoval hišni upravitelj.

In že sta tekla oba gospoda, preskakovaje kar po štiri stopnice, v četrto nadstropje. Tam sta se zagnala v vrata Pierponta W. Lyncha in tolkla s pesmi in nogami obnje. Vrata so bila zaklenjena, dvakrat zaklenjena in zapahnjena! Seveda je imel vratar še drugi ključ od vrat. Toda takrat ko ga je vtikal v ključavnico, se sele pričele prave nepravilnosti.

Izza vrat je grmel nekam pijan, vendar zelo razločen glas. Pierpont W. Lynch, ki so ga bili sirovo iztrgali iz sna, menda se opazil ni, da je v njegovi sobi celo jezero. Slisal je pa, da je nekdo poskušal vdreti pri njem. Brez uvoda je pričel divjati: »Gospodje vlomilec, sijajen samokres imam! Petelina sem že napel! Če takoj ne izginete, bom streljal.« Uspeh se je takoj pokazal. Vsi so se umeknili. Hišni upravitelj se je zdel samemu sebi kakor vojskovodja in je hotel za vsako ceno navezati s sovražnikom stike.

»Saj nisem vlomilec! Hišni upravitelj sem!«

»Meni je vseeno. Streljal bom, pa pika. Stel bom do tri in sprožil. Pričnem: ena...«

»V vaši sobi je vendar polno vode!«

»Yes! Rekel sem, da štejem: torej, dve...«

Vratar se je umeknil za deset korakov in vendar ni izgubil glave. »Odredil sem, da zapro vodni stevec; saj bo samo nehalo teči.«

»Dejal sem, da štejem: torej tri...« In že je odjeknil po hiši glasen strel.

V strahu so ljudje zavpili. Toda hišni upravitelj, ves zbežan, je vpil glasneje od vseh ostalih:

»To je pa lepa reč! Gangster! Boste že videli, koliko vas bo to stalo! Vratar, telefonirajte po policijo. Za osemdeset tisoč frankov škode ste že napravili, vi junak s pištolo! Jamčim vam, da boste vse to plačali!«

Ali je mar strel streznil Pierponta W. Lyncha? Ali beseda policija? Ali mogoče visoka številka? Karkoli že, Pierpont W. Lynch je v tistem trenutku odprl vrata in se pokazal. V levici je držal samokres v desnici pa polnilno pero.

»Koliko ste rekli! Osemdeset tisoč frankov? Zakaj?«

»Vse pipe ste pustili odprte! Tri nadstropja so pod vodo!«

»Ni mogoče!« je menil radovedno Pierpont W. Lynch. Strel je v kopalnico in se prepričal.

»Da, da!« je nekam pomirjeno dejal. »Prav imate in res je! Pipe sem pustil odprte — osemdeset tisoč frankov? — to je torej toliko kakor tri tisoč dve sto dolarjev. All right! Polnilno pero imam že v roki, vi tam mi pa prinesite iz površnika moje čekovno knjižico. No, tako! Čakajte, da še prekrižam... zaradi reda...«

Napravil je, kakor je dejal, podpisal in pomolil ček upravitelju. Nato je zazelhal:

»Plačal sem! Zdal pa stran in mir! Spati hočem!«

Zaklenil je vrata za seboj in legel v posteljo... (H-I*)

Teta Angelika

Napisal Frédéric Boutet

Kakor mora je ležala teta Angelika na zakonu mladih dveh Landierjev.

Pavel Landier se je z devet in dvajsetim letom poročil z dvajsetletno Geneviève Allartovo. Bil je preprost človeček; slaboten in nič preveč razborit. Geneviève je bila prav srčkana žena, toda revna ko cerkvena miš. V dobro in skrbno meščanko so jo vzgojili sorodniki. Dolžnost se ji je zdelo ljubiti iz vsega srca svojega zakonskega moža. Pavel je imel v ministru službo majhnega uradnika. Skromno rento za povrh je prinesla Geneviève v zakon. In še nekaj: teta Angeliko!

Teta Angelika, ovdovala in bogata stara gospa je živela v provinci. V Poitouju je imela lepo hišico in je prebivala skoraj vse leto tam. Le zdaj pa zdaj se je nepričakovano pojavila v Parizu pri Landierjevih. Vsako leto sta ji Landierjeva vrnila obiske in ostala štirinajst dni v Poitouju. Teta Angelika je zahtevala od Geneviève pogosta pisma; v njih ji je morala poročati o sleherni malenkosti, zakaj teta je hotela vedeti za vsako še tako malenkostno dogodivščino iz življenja svoje ljube nečakinje.

Teta Angelika je Geneviève ljubila. Pismeno in ustno ji je to ob vsaki priliki zatrjevala — denarja ji ni pa nikdar dala. Pač pa jo je obsipavala z nasveti, in Geneviève se je morala ravnati po njih. Mlada žena je ljubi tetici seveda sproti pritrdjevala in se celo delala, ko da bi ji bila hvaležna za vse dobre nauke. Spočetka je kajpada le prevečkrat ukrenila po svoji glavi, pa ji je teta nekoč prav odločno sporočila, da se ne bo več brigala zanjo in njeno družino, če so ji njeni nasveti odveč in nadležni.

Tega pa bog varuj! Če bi se bila Geneviève zamerila teti Angeliki, edini premožni sorodnici, bi ji bilo to samo v nesrečo. Ves svoj pones je zatajila in postala od tistih dob poslušna sužnja svoje sitne tete.

Kakor nalašč si je ta zlozkova teta izmišljevala zmerom take stvari, da Geneviève niso bile nič vseh. Iz Poitouja je poveljevala kakor kak vojskovodja. Narekovala je mladima, kako se morata oblačiti, kaj morata jesti in sam vrh vedel kaj se. Geneviève se ni smela

niti malo polepšati s pudrom ali šminko. Svilnatih nogavic ni smela oblačiti in zvečer nikoli jesti mesa. Vsako nasprotno početje mlade ženske bi bilo seveda silno nevarno, zakaj teta Angelika se je pojavljala kar na lepem, ko sta se je mlada zakonca najmanj nadejala. Razen tega je pa imela še tak čuden dar, da je spravila iz nečakinje vse, karkoli je hotela vedeti. Geneviève ni znala lagati. Zato je morala kar slepo ubogati in se pokoriti.

Geneviève je rodila otroke: najprej fantka, potem punčko. Seveda je bila teta Angelika fantu za botrico. Zahtevala je, da ga krstijo za Angeja. Pavel je vzrotil, toda pomagati si ni znal. Čeprav teta Angelika ni bila botra hčerki, je Landierjevima vendar vsilila ime Avrelie. Zaradi tega strašnega imena je Geneviève skoraj omedlela.

Na splošno se je brigala teta Angelika vse preveč za njuno otroka. Le redkokdaj jima je prinesla kakšno igračko, toliko bolj se je pa brigala za njuno vzgojo in nego. Predpisovala je Geneviève take čudne vzgojne metode, da je reva marsikatero noč prejovala.

Casih sta se Landierjeva v samotni in tihi urici pogovarjala o srečnih časih, ko bo vendar konec njenega mučenja.

»Tako ne gre več dalje!« se je šopirila Geneviève, skušaje si vsaj z besedami olajšati gorje. »Dovolj mi je tega! Prišežem ti, Pavel, da mi je dovolj! Ta vražja pisma, ki jih moram sleherni teden pisariti, mi še pomečejo ne dajo miru! Preljuba teta! Kakor po navadi ti vse natanko poročam... Ange je zdaj šest let star. Po tvojih navodilih bova zdaj...« Ne, ne! Ne zmorem več te komedije! Kakšen šment me le veže na to teta! Pokazala ji bom vrata...«

Pavle je skomignil z rameni.

»Saj veš, kako je, ljuba Geneviève! Misliš, da bi bil jaz sicer...«

»In ti njeni obiski! Toliko izdatkov imava vselej, kadar pride, da ji pošteno postreževa. Se iz najine sobe morava. Njene zahteve so časih res od zločka...«

»Res je, toda pomiri se! Sam vem, kako težko je. Vse najino življenje nam zastruplja. Toda revna sva in na otroke morava misliti, na njuno bodočnost. Angelika ju ima res rada, nu, že zaradi otrok potrpi, saj ne bo večno!«

»Zaradi njiju, zmerom ta: zaradi njiju!« je razdraženo preskakala Geneviève svojega moža.

»Da, rada ju ima, tako zmerom pravi. Mene ima tudi rada, saj mi zmerom zatrjuje svojo ljubezen. Dokaza pa ne pokaže nikdar in nikjer. Brezmejno skopa je; to čutim in vem. Grabi in grabi, vse na svoj lastni kup. Ti boš seveda rekel: počakajva! Toda do takrat naju bo že uničila. Želim ji... saj je sramota... toda sama je tega kriva...«

»Geneviève!« jo je očitalje zavrnil Pavle. »Nikar ne govori! Stara je, midva sva pa mlada; počakati morava...«

To je Geneviève že sama vedela. Vzgjati je morala svoja otroka stanu primerno, zato bo moral, prenašati to obupno poveljevanje tete Angelike do tistega dne, ko bo nekoč postala dedična njenega imetja. Šele takrat se bo njim, Landierjevim, nasmehnilo življenje. Edino to upanje jima je bilo v tolažbo, sicer ne bi mogla prenesti vseh teh zoprnih prepovedi in nasvetov tete Angelike.

Tisto leto je bila teta Angelika za binkoštno praznike v gosteh pri svoji nečakinji. Tedaj se je docela nepričakovano nekaj zgodilo. Kakor čudež se je zgodilo: Landierjeva sta zadela v loteriji glavni dobiček!

Nekaj jutra je prišel Pavel Landier ves blede in tresočih se rok v sobo. V levici je krčevito držal najnovejši časnik. Teta Angelika je pravkar dajala zapovedi za današnji obed.

Tedaj je Pavle komaj slišno izdaval: »Pet sto tisoč frankov! Geneviève! Moja srečka je zadela!«

V sobi je postalo čudno tiho. »Moj Bog, kolika sreča!« je dahnila Geneviève skoraj nezavestna.

Teta Angelika je pričela ihteti: »Ljuba otroka, ljuba moja otroka! Kolikšno veselje! Zlasti še... ker sem popolnoma obubožala. Vidva tega seveda nista vedela. Moj trgovski zastopnik me je osle-

Nežno
svileno bluzo

pere LUX
hitro in brez truda.

paril. Ničesar drugega nimam kakor majhno rento. Tudi moja hiša je pri vragu. Samo do smrti smem se stanovati v njej. Nisem se vama upala povedati, ljuba otroka, ker nisem hotela, da bi mi pomagala. Oh, kako sem srečna! In vajina otroka, ta ljubezniva črvčka! Vi vsi ste bili zmerom tako dobri. Ničesar ne bom zahtevala od vas, edino če bi me bolezen strla, l m prišla k vam. Nisem se vama upala povedati... čeprav sta bila zmerom tako nesebična z menoj. Morda ni bilo prav! Ljuba moja Geneviève, niti ne veš, kako zelo te imam rada. Ne boj se! Se ti bom svetovala, še ti bom pomagala, zmerom se lahko zaneses name...«

Zbežala je po svež robček. Pavle in Geneviève sta se prestrašeno spogledala.

»Kaj takega!« je zasikala Geneviève. »Sedem dolgih let naju je tiranizirala... In zdaj... a niti z besedico nama ni...«

Mlada žena se je vsa tresla od jeze. Mož jo je skušal pomiriti.

»Ne smeja ji zameriti, Geneviève. Bog ve, kako bi se bila pretolkla brez nje?«

»Saj nama ni vendar ničesar dala!« je ogorčeno vzkliknila Geneviève.

»Pač, pač! Upanje nama je dajala. In zato je prav, da je molčala...« (D-I*)

HUMOR

Alah in kamen

Musliman pride h kadiju.

»Kadi, ali je Alah vsemogoten?« vpraša sodnika.

»Da, Alah je vsemogoten.«

»Kadi, ali Alah lahko napravi kamen?«

»Da, ko je pa vsemogoten.«

»Kadi, ali Alah lahko ta kamen vzdigne?«

»Da, Bog je vendar vsemogoten.«

»Kadi, ali Alah lahko napravi tako velik kamen, kakor je konj?«

»Da, saj je vsemogoten.«

»Kadi, ali Bog lahko vzdigne ta kamen?«

»Da, saj je vsemogoten.«

»Povej, kadi, ali Alah lahko napravi tolikšen kamen kakor hiša?«

»Da, ko je vendar vsemogoten.«

»Povej, kadi, ali Alah lahko vzdigne ta kamen?«

»Da, ko je pa vsemogoten.«

»Zdal mi pa še nekaj povej, kadi: ali Bog lahko napravi kamen, ki bo tako velik, da ga ne bo mogel več vzdigniti?«

Novodobna nevesta

»Očka, kaj mi boš dal za doto?«

»Za doto? Saj sploh ne vem, da bi bila zaročena!«

»Moj Bog — kaj nič ne bereš časnikov?«

Različni cilji

Slavni francoski slikar Renoir se je dal klesati svojemu prijatelju Maillolu. Pri tem sta imela dovolj prilike razpravljati o vsem mogočem. Pogovor je nanesel tudi na umetnikov najvišji cilj.

»Moj najvišji cilj,« je rekel Maillol, »je ta, da bi mogel tako izklesati žensko med šestnajstim in dvajsetim letom, kakor si jo sam predstavljam.«

Sedemdesetletni Renoir je pa počasi odgovoril: »Moj cilj je bil pa zmerom, da bi znal naslikati bel prtič.«

Prizor iz filma »Bengalic«

V naročju sreče • roman

PO-FRANCOSČINI • PRIREDIL • L. A.

19. nadaljevanje

»O, kako ste dobri, Suzana, da ste res prišli! Skoraj se nisem drznil upati v tolikšno srečo.«

»Nikarite no, dragi Marcel! Kadar kaj obljudim, zmerom tudi izpolnim. In kako vam ne bi obljudila, ko ste me pa včeraj tako lepo prosili!«

Jeanu je bilo, kakor da bi mu bil kdo nož zasadil v srce. Ni mogel verjeti svojim očem, ko je videl, kako je neznane prijel deklico pod roko in jo odpeljal v park, tja, kjer je bilo ob tej zgodbi jutranji ur najmanj ljudi. Suzana se ni branila; radovoljno je šla z njim in kmalu sta bila v živahnem pogovoru.

Mlademu možu je hotelo raznesti glavo, tako mu je vročica razbijala v njej. Kakor blisk ga je izpreletela misel, ne misel, prepričanje, da se je Suzana včeraj samo norca delala iz njega. In on je tako sveto verjel njenim velikim nedolžnim očem, ki so se tako toplo upirale vanj, verjel je navčnosti njenega navihanega nasmeška. Ha, ha, samo norca se je delala iz njega, posmebovala se je njegovi ljubezni, in on, bedak, ji je verjel!

Jeanu se je zmigljalo pred očmi. Prvi mah ga je zbudila le neizrek-ljiva telesna bolečina, da je deklica tako brezsrčno poteptala naj-svečnejše, kar je bilo v njem. Po-tem je pa zmogel moški ponos; boleči užaljenosti je sledil strahovit srd.

Zakaj, ta mož ni bil izmed ti-stih, ki si jih smejo ženske ne-kaznovano izbirati za igračke svoji koketnosti. Ta mož je bil rojen, da bo ukazoval v ljubezni, ne pa da bi mirno vtikal v žep ženske muhe in posmeh.

In ta Suzanin sestanek z onim drugim, kar vpričo njega, par ur potem ko mu je zbudila toliko prelestnih nad — ta sestanek je bil premišljen udarec v obraz. Ali je potem čudo, da je vse v njem kipel od gneva nad takim ravnanjem?

Zagnusila se mu je tolikšna po-kvarjenost te ženske; slutila je, kaj se dogaja v njegovem srcu, potem pa gre in se igra z njim, za norega ga ima, vpričo vseh ga zasramuje — samo zato, ker je ubog in podrejen. Ha, ha, Suzana Kreugerjeva pa siromašna šofer in še begunec povrh, brez domo-vina!

Ta misel ga je tako zabolela, da bi bil zaihtel na glas. A potem ga je spet zgrabila brezumna jeza. Vse se je zamajalo v njem; kakor zmrvil in odnese s seboj hudournik neobgledna stebelca cvetk, je odpilni vihar, ki je razsajal v njegovi duši, vso dobro vzgojo, vso moralno moč, ki ga ni v naj-hujših trenutkih nikoli zapustila. Mladi mož je čutil, kako vstaja v njem divja zver.

Tako krčevito je zasekal prste v dlani, da so mu počile rokavice. Tisti trenutek se je šele zavedel svoje orjaške moči; s srditim za-došenjem ga je navdala zavest, da bi lahko oba strl z rokami, če bi se le toliko ponižal in stopil k njima, da masčuje svojo užaljeno moško čast.

Gledal ju je, kako sta se spre-hajala v vselem razgovoru. Mo-ski je igral svojo vlogo zapeljivea — ali je bil pa morda zares za-ljubljen? A ona? Ona, brezsrčna koketa in lažnivka, ki se mu je šel zdaj delo, da se mu od daleč, v družbi z drugim, prijazno na-smiha?

Trdo jo je premeril z očmi, tako trdo, da ji je vzlic oddaljenosti zmrgnil nasmešek na ustnicah.

In tedaj se je iznenada ukrotil. Bil je spet miren in korekten ka-kor zmerom. Zakaj poslednja od-ločitev je bila dozorela v njem: počasi, brez sleherne naglice je pogljal motor, mirno obrnil voz in se odpeljal.

Nekaj minut nato je že zavrl na dvorišču na Vaclavovem trgu. Stopil je iz avta in ga pustil, kjer je bil; poslej bodo drugi pazili nanj.

Hlastno in živčno — zakaj zdaj ni bilo več Suzane, da bi ga gle-dala, in tudi mudilo se mu je, da pride čim prej od tod — je po-iskal svoje reči, jih zmetal v maj-hen platnen kovčeg in ga nesel k vratarju.

»Dreči bom poslal ponj,« je re-kel. »Prosim, shranite mi ga do-tlej.«

Potem je odšel — ne da bi se bil še poslednjič ozrl, brez domo-tožja po tej hiši, kamor je toliko mesecev prihajal dan za dnem s srečo in nadami v srečo.

Kam je bil namenjen? Sam še ni vedel. Kamorkoli, samo proč od tod, proč!

Poslovil se ni od nikogar. Čemu neki? S trdim korakom je krenil čez dvorišče.

Pod hišnimi vrati se je ustavil in si prižgal cigareto. Ob pločniku se je ustavil taksi. Jean ga ni vi-del. Mehansko je vsopel cigaretni dim in zavil na pločnik.

Toda ni se napravil tri korake, ko je zaslišal glas za seboj:

»Kam pa odhajate, Jean?«

Jean je instinktivno obstal. Ta sekunda pomiselnja je Suza-ni zadoščala, da je dospela do njega.

Mladi mož je bil bled ko smrt. Vzlic veliki oblasti, ki jo je imel sam nad seboj, je čutil, kako ga v deklinski navzočnosti zapušča pre-jšnja odločnost.

Suzana ga je osuplo pogledala. Ni se vedela, ali naj ga nedolžno pokara, ali pa ostro prime, ker se je predrznil zapustiti svoje mesto.

Toda ko je videla, kako je ta močni mož pred njo majhen in neobgleden, ko je videla blaznost na tem drugače toli treznem obrazu, je bilo v njenem srcu prostora le še za neizmerno usmiljenje.

»Moj Bog!« je vzkliknila s top-lim sočutjem v glasu. »Kaj se je zgodilo z vami? ... In kam se odpravljate?«

»Domov,« je mrzlo odgovoril Rus in spodobno vrgel cigareto proč.

»To se pravi,« je zmedena od-vrnila, »če bi bila prišla dve mi-nuti pozneje, vas ne bi bila več našla?«

Jean ni odgovoril. Na tistem si je dajal poguma; ne, njena nav-zočnost ne sme omajati njegove-ga sklepa!

Najbrže je tudi njo izpreletela ista misel. Toda ohranila si je še toliko zavesti, da se je premagala in ni izustila nepremišljenih be-sed — besed, ki jih nikoli več ne bi mogla popraviti.

Izpremenila je glas, delaje se, kakor da ga ima za bolnega.

»Če vam ni dobro, Jean, ali pa če ne marate vročine, bi mi bili morali povedati. Poklicala bi bila taksi in se z njim peljala na sestanek s svojim bratranec.«

Mladi mož je ostal trd in leden. Izpraševal se je; kakšne nove la-ži spet pripravlja. In vendar je v njegovo ubogo utrujeno glavo šinila misel: Da je prišla tako hitro, je morala pri priči zapusti-ti onega drugega! Od trenutka, ko se je bil on sam vrnil, pa dotlej, ko je ona stopila iz avtomobila, je preteklo komaj toliko, da je utegnula poklicati taksi in prihi-teti za njim; saj je bil njegov Rolls-Royce neizmerno hitrejši od taksijev.

Toda Suzana je vzlic sovražnosti v njegovih očeh povzela:

»Verjemite mi, na ta sestanek sem morala iti! Ta razgovor je bil tako rekoč delo usmiljenja do mojega bratranca...«

Utihihnila je. Hotela je brati bo-drila v njegovih očeh. Toda mladi mož ji ni pogledal v obraz in se je delal docela nebržnega.

Suzano je izpreletel instinktiven strah, da se pripravlja nekaj, če-sar ne bo moči nikoli več popra-viti. Čutila je tudi, da ji bo na cesti težko kaj doseči. Zakaj mo-

rala sta se ozirati na druge ljudi in govoriti tako, da niti z naj-manjšo kretnjo ne z izpremembo glasu ne izdasta drame, ki se od-igrava med njima. In naposled, če bi Jean hotel oditi, mu ne bi bilo treba drugega kakor da se ji od-krije v pozdrav, in ona ga ne bi mogla zadržati. Edina njena moč je bila torej v besedah.

»Predstavljam si,« je jela hlast-no pojasnevali, »moj bratranec je bil zaročen s ljubkim dekletom iz vrst mojih prijateljic... Prepri-čana sem, da mi je po pravici po-vedal, ko je zatrjeval, da ljubi sa-mo njo. A kaj hočete: fant je še mlad in je rad skakal čez plot... z neko lahkoživno frajlico, če sem ga prav razumela. Zadeva je pri-šla Heleni na ušesa in pred kakšnim mesecem dni je napravila konec z njim. Zdaj me pa Marcel na žive in mrtve prosi, naj stvar spet uredim in pregovorim svojo prijateljico, da mu odpusti. Si-ro-mak se kesal in vidim, da mu je res hudo. Pravi, da zanj ni živ-ljenja brez Helene — skratka, sa-mo se name se zaneša, da ga spravi v njegovo zaročenko.«

Mlada milijonarka je globoko zasopla. Zdelo se ji je, da se je trdost na njegovem obrazu malce ublažila. Toda že prihodnji mah jo je vrglo pokonci. »Ta druga ženska,« je rekel tako suho in s toli nezasišanim sumničjem, da od presenečenja ni našla besed, »ta druga ženska ste bili vi?«

Takšna domneva se ji je zdela tako nebotična, da je celo na zgražanje pozabila.

»Jaz?« se je samo v zadregi na-smehnila. »Moj bratranec je bil vsak dan z njo in celo, se mi zdi, da, celo ponoči.«

Utihihnila je. Kar nerodno ji je postalo, ko se je srečala z njego-vimi očmi. Zardela je in pobesila pogled. Da bi skrila zadrego, je pogledala na svojo zapestno uro.

»Čas hili,« je rekla po kratkem premolku. »Snoči sem bila pri Heleni, in malo prej sem hotela z vami k njej. Napravila sem z Marcelom cel načrt... on bi po-čakal na pločniku v razgovoru z vami, med tem bi pa jaz stopila k njej in jo pripeljala s seboj, da bi jo Marcel nagovoril.«

To pojasnilo je Jeana prepri-čalo, tem bolj, ker je mislila tudi njega vplesti v zaroto. Vzdi-h neizmernega olajšanja se mu je izvil iz prsi.

Mlademu možu je bilo, kakor bi se mu bil ogromen kamen od-valil s srca. Čutil je, kako se mu spet vrača življenje v žile po tej navidezni smrti, ki mu je zlomila vso moč in mu ohromila vso vo-ljo.

Toda srčna stiska, ki jo je mor-al premagati to uro, je bila tako strašna, da se je še zdaj, ko mu je odleglo, čutil komu povožen, te-lesno in duševno. Crte njegovega obraza se kar niso hotele spro-stiti; zavest, da je deklico po kriv-em obdolžil, ga je preveč osre-čila, da bi bil mogel tisti trenu-tek do dna užiti to blaženstvo.

Suzana je vedela, da je dobila bitko: zdaj ko Jean pozna resnico, je ne more več na tak način za-pustiti.

»Ni še prepozno,« je rekla. »Ali bi hoteli z menoj, da stopim k Heleni?«

»Še malo prej,« je pomislil na glas, »sem se odpravil od vas z mislijo, da se nikoli več ne vr-nem.«

Tesnoba se je zrcalila v dveh velikih črnih očeh, ki sta se ši-roko uprla vanj.

»O Jean, zdaj pač ne mislite več na to?«

»Ne!« je vzkliknil goreče. »Ker ste se vrnili, moram ostati pri vas.«

Njune oči so se srečale in se potopile drugo v drugo. Čudno sladke drgete jima je zletel po ži-

lah in vsa kri jima je izginila z obrazov.

»Zakaj,« je vprašal komaj sliš-no, tako pobožen je bil njegov glas, »zakaj mi niste že včeraj za-upali te srčne idile svojega ora-tranca? Zakaj, gospodična Suza-na? Zakaj mi niste davi omenili, na kakšen sestanek ste name-njeni?«

Suzana je čutila ves pomen in vso boleč njegovega očitka.

»Ker nisem mislila, da...«

Utihihnila je. Misli so se ji zv-rtele v glavi.

»Ker nisem mogla slutiti, da —«

Vsa zmedena je v drugo umolk-nila. Ni vedela, katere besede naj zamolči, ni našla pravih, da mu pojasni...

Vse v njej je prosilo mladega Rusa, naj ne sili za odgovor. Ka-ko naj mu pove tisto, kar bi on tako željno rad slišal — kako? Ko se ji pa zde besede, s katerimi bi mu morala odgovoriti, tako straš-ne in nezaslišane!

Jean je ugenil, kaj se odigrava v njej. Toda on je bil že bolj go-spodar samega sebe. In mehko je dejal, da jo umiri:

»Niste si mogli misliti, da sem tako hud moralist, kaj ne? In da se ne bom maral spuščati v takšne reči?«

»Da, da!« je dehnila, vsa sreč-na, da je našel izgovor, ki se je tako dobro ujemal z okoliščinami: z Jeanovim brezumnim begom in z njeno prav tako brezumno dir-ko za njim...

O, kako dobro so ji dele te be-sede, ki je z njimi utajil resnico in prihranil ponižanje njenemu ponosu!

Udarila je v smeh kakor razpo-sajen otrok.

»O, da, Jean, strašno strog in neizprosno človek ste!... Zdaj vam lahko priznam: hudo me je postalo strah, ko sem videla, ka-ko ste se obrnili in pognali. Pu-stila sem svojega bratranca, kjer je bil, kar sredi stavka, ne da bi mu bila privoščila le besedico po-jasnila. Gotovo še zdaj tam stoji in se je izprašuje, kaj me je pi-čilo.«

In tedaj sta se začela oba sme-jati, veselo in neskrbno, oba sproščena more, ki ju je tlačila: ko je bila pa ta zgodba res tako za-bavna!

Še zmerom sta se smejala na ves glas, ko sta že stopala proti avtomobilu — in vendar sta bila vzlic nepriljubljenemu smeahu tako zmešana, da se nista upala drug drugemu pogledati v oči.

III.

»Ali sem vam že pokazala fo-tografije, ki ste jih napravili v Visočanih?«

»Se ne, gospodična.«

»Evo jih. Le tega ne vem, kaj se je zgodilo s štirimi negativi, ki ste mi jih dali: samo dva sta raz-vita.«

Komaj viden usmev je preletel Rusu obraz. Toda odgovoril ni. Z zanimanjem si je ogledoval sli-ke, ki mu jih je pokazala Suzana.

»Čudoviti ste na teh slikah!« je vzkliknil navdušeno. »Povečati bi jih dal. Dajte mi, prosim oba ne-gativa: boste videli, kako krasni bodo posnetki.«

»Mislim, da bodo podrobnosti preveč zabrisane.«

»Nikakor ne, gospodična! Sicer pa imam pri sebi...«

Vzel je listnico iz žepa in jo od-prl. V enem izmed predelov je Suzana zagledala več fotografij.

Jean jih je že hotel vzeti ven, toda v poslednjem trenutku se je premislil in se čudno ozrl v de-

klico. Prisiljen nasmeš mu je skrivil obraz; po kratkem obotav-ljanju je listnico zaprl kakor da bi se ji bal pokazati slike.

»Povem vam, gospodična, da se dajo takile majhni amaterski po-snetki imenito povečati.«

Toda že je bila Suzana segla po listnici in mu ni dala, da bi jo spravil v žep.

»Pokažite mi te fotografije! Za-kaj jih skrivate? Ali so ženske na njih?«

»Da, moja mati in sestra.«

»Ne, še druge so! Videti jih ho-čem! Pokažite!«

Suzana se sama ni zavedala, kako hripavo je govorila. Obotav-ljanje mladega moža ji je pognalo tisoč misli po glavi.

»Zakaj ste pomislili? Opazila sem rusko avbo. Prepričana sem, da je to Mollyna slika! Če sem v zmoti, pa dokažite! Zakaj se ma-homa delate tako skrivnostnega s temi slikami?«

Hotela mu je s silo iztrgati list-nico iz rok.

»Ne delam se skrivnostnega, go-spodična. Samo ne upam se vam pokazati slik, ker se bojim, da vas ne bi ozlovoljil.«

»Torej priznate, da imate tu no-tri nekaj, kar meni ni všeč?«

»Da, ker nikoli ne morem ve-deti, kako boste sprejeli, kar na-pravim. Že zdaj vidim, da kar drgetate od srca.«

»Ker mi notranji glas pravi, da skrivate nekaj posebnega.«

»Sliki miss Mollyjeve, na pri-mer?«

»Ali pa katere druge!«

Prijel je Suzano za roko, ki jo še zmerom stiskala njegovo list-nico.

»Ali bi bilo nespodobno do vas, če bi imel pri sebi sliko katere druge?« je vprašal, ves razvnet. Rdečica je planila Suzani v obraz. Obrnila se je proč, toda listnice ni izpustila.

»Pokažite mi to sliko! Zahto-vam!« je velela hripavo.

»Pravi! Naj se zgodi po vašem. Toda če vam kaj ne bo všeč, se nimate več pravice name srditi.«

Izpustil je listnico in ona jo je krčevito stisnila k sebi, kakor bi se bala, da se ne bi premislil. Po-gledala mu je v oči. Iznenada je bila postala bleda ko prt in z masčevalnim glasom je vzkliknila:

»Ne vem še, kaj bom našla tu notri; tem slabše za vas, če je vse skup zgolj neslana šala. Vse-eno mi je, katere ženske slike no-site s seboj; samo to vedite, da je ne bom nikoli pozabila.«

Vsa nekdanja oholest je zvenela iz teh Suzaninih besed. Trdo so se ji svetile oči, ki jih je zdaj z viška uprla vanj. Toda mladi Rus ni niti trenil.

»Rekel sem: moja mati, moja sestra in ona.«

Suzana je udarila v grohot.

»Vaša sestra! Haha! Prvič da-nes vas slišim, da o njej govorite. Najbrže bi hoteli skriti za njen hrbet nevskečne slike, ki nimate drugega izgovora zanje!«

»Izvolite pogledati!« je samo odgovoril.

Odprla je denarnico in pote-gnila iz stranskega predela majhen šop fotografij.

Na vrhu je zagledala že nekoli-ko pobledele slike neke ženske kakih štiridesetih let.

»Moja mati,« je resno pojasnil Jean.

»Ljubka je bila in odlična, je priznala Suzana. »Niste ji dosti podobni.«

»Ne,« je priznal in prestlišal vbodljaj. »Podoben sem dedu nje-nega očeta.«

Kdor je malokrven, bled

in sploh slabega zdravja, naj rabi najnovejšo zdravilno specialiteto, ki se imenuje »FERRODOVIN«. Zanesljivo sredstvo in zelo dobro zdravilo s kininom za vse tiste, ki prebivajo v ne-zdravih (močvirnih) krajih, kjer trpi staro in mlado zaradi malarije in drugih nalezljivih bo-lezni. »FERRODOVIN« daje izreden apetit (voljo do jedi) in zelo hitro osveži vsakogar, komur je katera bolezen načela zdravje. Za dober uspeh zadoščajo dve do tri steklenice.

»FERRODOVIN« BOGDANOVIČA pošilja po pošti Mr. Ph. A. Mrkušič, lastnik lekarne Bog-danovič v Mostaru. Cena steklenici Din 40—, tri steklenice Din 110— franko poštnina.

Oglas reg. pod S Br. 6682/32

Izvrsten je Dr. OETKER-j a glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

94. nadaljevanje

»Tudi ne, gospod prokurator; iščite bolj in dalje v preteklosti!«
»Ta glas! Ta glas! Le kje sem ga že slišal?«

»Prvič ste ga slišali v Marseillu pred ena in dvajsetimi leti, tisti dan, ko ste se zaročili z gospodično Saint-Meranovo. Iščite v svojih aktih!«

»Niste Busoni? Ne Monte-Cristo? O, Bog, potem ste pa oni skriti sovražnik, ki me že tako dolgo preganja! Nekaj sem vam moral storiti v Marseillu — o, gorje mi!«

»Da, prav imaš,« pritrdi Monte-Cristo in prekriža roke na prsih. »Iščil!«

»A kaj sem ti vendar storil?« zavpije Villefort. Njegove misli so plavale že na meji, kjer se prepletata razum in blaznost. »Kaj sem ti storil? Povej! Govori!«

»Obsodili ste me na počasno in strašno smrt, umorili ste mi očeta, ukradli ste mi s svobodo ljubezen in z ljubeznijo srečo!«
»Kdo ste? O, Bog, kdo ste vendar?«

»Duh sem tistega nesrečnega, ki ste ga živega zakopal v ječi ifskega gradu. Temu od mrtvih vstalemu duhu je Bog podelil krinko grofa Monte-Crista, obsul ga je z zlatom in demanti in ga zakril z dragulji, da ga ne boste prej spoznali kakor šele današnji dan.«

»Oh, zdaj te poznam, poznam te!« zajecja kraljevski prokurator. »Ti si...«

»Edmond Dantès!«
»Da, Edmond Dantès!« zavpije kraljevski prokurator in zgrabi grofa za roko. »Pojdi tedaj z menoj!«

In odpelje ga po stopnicah. Ne vedoč, kam ga vodi, gre Monte-Cristo z njim, instinktivno sluteč novo katastrofo.

»Le poglej, Edmond Dantès,« pravi Villefort in pokaže grofu trupli svoje žene in sina. »Le poglej! Ali si zdaj naščevan?«

Pri tem strašnem pogledu Monte-Cristo prebledi; spoznal je, da je prestopil meje osvete, spoznal, da ne more več reči: »Bog je za menoj in z menoj.« Z nedopovedljivim strahom se vrže k otrokove mu trupu, mu odpre oči, otipa žilo in odhiti z njim v Valentinino sobo ter jo dvakrat zaklene za seboj.

»Moje dete!« zavpije Villefort. »Odneseš mi je truplo mojega deteta! O, prekletstvo naj pade nate!«

Hotel je planiti za Monte-Cristom, toda noge so mu odpovedale, kakor bi bile vkopane, oči so se mu razširile, kakor bi mu hotele skočiti iz jamic, in žile na sencih so se mu napele. Tako je srepel nepremično več minut, dokler ni bil strašni preobrat v njegovih možganih gotov. Tedaj se mu izvije brezumen krik in z nečloveškim grohotom se zažene na stopnice.

Četrte ure nato se spet odpro vrata Valentinine sobe in grof Monte-Cristo se prikaže na pragu. Njegov obraz je bil blede ko mrljč, njegove oči mračne in mrtve. Iz vseh črt njegovega drugače tako mirnega obraza je govorila bolest.

V naročju je držal otroka, ki ga nobena moč na zemlji ni mogla več obuditi v življenje.

Grof poklekne z enim kolenom na tla in položi dečka spoštljivo kraj njegove matere, tako da je otrokova glava počivala na njenih prsih. Potlej vstane, odide na hodnik in vpraša prvega slugo, ki ga je srečal, kje je gospod Villefort.

Sluga pokaže brez besede z roko na vrt.

Monte-Cristo odide po stopnicah dol in zagleda Villeforta sredi med slugami, kako z vprav srdito vne- prekopava zemljo in mrmra pred se: »Ne, tu ga še ni, tu ga še ni!«

Monte-Cristo stopi k njemu in reče tiho, skoraj pontžno:

»Gospod, izgubili ste sicer sina, toda —«

Villefort ga ni slišal ne razumel. »O, našel ga bom,« reče, kakor bi govoril sam s seboj. »Trdite, kakor hočete, da ga ni tu, našel ga bom pa le, in če bi ga moral iskati do sodnega dne.«

Monte-Cristo z grozo odstopi.

»Zblaznel je!« zamrmra. In kakor da bi ga bilo postalo strah, da se bodo zidovi te preklete hiše podrli nanj, zbeži na cesto. Tisti-krat je prvič vstal v njem dvom, ali je imel pravico delati tako, kakor je delal.

»O Bog, naj bo dovolj! Rešimo vsaj še poslednjega!«

Monte-Cristo je odhitel domov in tam zagledal Morrela, kako je blodil po hiši, nemo ko senca, čaka- kaje trenutka, ko mu bo Bog do- volil, da lahko umre.

»Pripravite se Maksimilijan,« mu reče toplo grof, »jutri zapustiva Pariz.«

»Ali nimate tu ničesar več opravi- ti?« vpraša Morrel.

»Ničesar,« odgovori gluho grof Monte-Cristo. »Daj Bog, da ne bi bil storil že preveč.«

XV

Slovo od Pariza

O dogodkih, ki smo jih pravkar popisali, je govoril ves Pariz. Tudi Emanuel in njegova žena sta se z razumljivim začudenjem menila o njih v svojem salončku v Mesla- yevi ulici. Nehote sta primerjala katastrofe, ki so zadele Morcerfa, Danglarsa in Villeforta. Maksimi- lijn, ki je prišel k njima na obisk, ju je zamišljeno poslušal.

»Čudne nesreče, res,« je menil Emanuel, v mislih pri Morcerfu in Danglarsu.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetilolika srajce, ovratnike, zapetnice itd. Pere, sušil, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

»Ubogi ljudje!« je vzdihnila Ju- lija. Spomnila se je Valentine, to- da zaradi brata ni marala na glas izreči njenega imena.

»Če jih je Bog kaznoval,« je po- vzel Emanuel, »jih je samo zato, ker pač ni našel v njihovi pre- teklosti ničesar, da bi bili vredni njegove prizanesljivosti.«

Komaj je dogovoril, ko je za- brnel hišni zvonec. Skoraj isti tre- nutek se odpro vrata in na pragu se prikaže grof Monte-Cristo.

Krik veselja se iztrga mladima človekoma iz ust.

»Maksimilijan,« se obrne grof k Morrelu, delaje se, kakor da ne bi bil opazil veselja, ki ga je njegov prihod zbudil v hiši, »prišel sem po vas.«

»Pome?« vpraša mladi mož, ka- kor bi se bil prebudil iz sanj.

»Da, Ali se nisva mar dogovo- rila, da vas bom vzel s seboj? In ali vam nisem včeraj rekel, da bo- dite pripravljeni?«

»Tu sem,« odgovori Maksimili- jan. »Prišel sem samo, da se po- slovim.«

»Kam se odpravljate, gospod grof?« vpraša Julija.

»Najprej v Marseille, gospa.«

»V Marseille?« vzklikneta hkratu oba mlada zakonca.

»Da, in vašega brata vzamem s seboj.«

»O, gospod grof,« zaprosi Julija, »prineljite nama ga zdravega na- zaj!«

Morrel se obrne stran, da bi za-

kril rdečico, ki mu je planila v obraz.

»Poskusil bom.«

»Pripravljen sem, gospod,« re- če Maksimilijan in se obrne k se- stri. »Zbogom, Julija, zdravstvuj, Emanuel!«

»Kaj? Zbogom nama praviš?« vzklikne Julija. »Kaj misliš kar pri priči odpotovati, brez priprav, brez polnega lista?«

»To so stvari, ki ločitev še bolj zagrené,« reče Monte-Cristo. »Si- cer sem pa prepričan, da je Mak- similijan te zadeve že uredil.«

»Da, svoj potni list imam pri sebi in kovčeg je že zabil,« pritrdi Morrel.

»Kaj sem rekel!« se nasmehne Monte-Cristo. »Po taki temeljitosti spoznate dobrega vojaka.«

»In kar tako naju mislite zapu- stiti?« vpraša otožno Julija. »Ne da bi bili vsaj en dan ostali pri nas, vsaj eno urico?«

»Pred vrati me že čaka voz, gos- pa. V petih dneh moram biti v Rimu.«

»A Maksimilijan vendar ni na- menjen v Rim!« pripomni Ema- nuel.

»Jaz pojdem tja, kamor me bo grof vzel s seboj,« odgovori Morrel z žalostnim usmevom. »Mesec dni se mu moram še pokoriti.«

»O, Bog, kako to pravi, gospod grof!«

»Maksimilijan me samo spremlja,« reče grof s svojo prepriče- valno ljubeznivostjo; »zato naj vas zastran vašega brata nič ne skrbi!«

»Zbogom, sestra!« se v drugo poslovi Morrel. »Zdravstvuj, Ema- nuel!«

»Njegova nebržnost mi trga srce,« položi Julija. »O, Maksimi- lijn, nekaj nama prikrivaš!«

»Nikarite!« odmahne Monte-Cri- sto, »boste videli, nazaj bo prišel vesel in s smejočim se obrazom.« Maksimilijan ošine Monte-Crista pol prezirljivo pol srdito z očmi.

»Naprej!« vzklikne grof.

»Preden naju zapustite, gospod grof,« reče Julija z ganjenim gla- som, »nama vsaj dovolite, da vam povem, kaj...«

»Gospa,« ji preseka besedo grof in jo prime za obe roke, »vse ti- sto, kar bi mi hoteli povedati, ne bi bilo niti senca tega, kar berem v vaših očeh; kar je vaše srce mi- sililo, je moje občutilo. Kakor do- brotnik v povestih bi bil moral oditi, ne da bi vas še kdaj videl; toda zmanjkalo mi je moči za to, ker sem slaboten in ničemuren človek, ker mi nežen in topel po- gled mojih bližnjih dobro dě... Zdjaj vaju zapustim; moja sebičnost gre celo tako daleč, da vama pravi- m: Prijatelja, ne pozabita me, zakaj najbrže me ne bosta nikoli več videla.«

»Nikoli več videla?« vzklikne bolestno Emanuel. Juliji se za- leskečeta dve solzi v očeh. »Nikoli več videla?«

Grof ni odgovoril. Spoštljivo je pritisnil ustnice na Julijino roko, drugo roko je pa podal Emanuelu. Potlej se je pa s silo iztrgal ču- stvu, ki ga je hotelo premagati, in prijel Maksimilijana za roko.

»Vrnite mojega brata v življe- nje!« zajecja Julija med solzami.

Monte-Cristo ji stisne roko, ka- kor jo ji je stisnil pred enajstimi leti na stopnicah, ki so držale v Morrelu kabinet.

»Ali še zaupate pomorščaku Simbadu?« jo vpraša smehljaje se.

»O, da!«

»Torej bodite mirni in imejte zaupanje v Gospoda.«

Spodaj je že čakal Ali, ves zno- jen v obraz; očividno je imel dolgo pot za seboj.

»Nu?« ga vpraša grof po arab- sko, »ali si bil pri starcu?«

Ali prikim.

»In si mu dal pismo, kakor sem ti naročil?«

»Da,« ponovi suženj spoštljivo.

»In kaj je rekel, ali bolje, sto- ril?«

Ali stopi pod luči, da bi ga nje-

OTOK ZAKLADOV

Povest v slikah

Prirejena po znamenitem romanu, ki ga je napisal

Robert Louis Stevenson,

In po filmu istega imena družbe MGM

z Wallaceom Beeryjem, Jackiejem Cooprom in Lionelom Barrymorem

9

»Hispaniola« je pri- plula v zaliv »Otoka zakladov«. Jutri se mi- slijo Jakee in njegovi prijatelji izkreati, da poiščejo zaklad mor- skih razbojnikov na kraju, ki je zaznamo- van na njihovem zem- ljevidu. Jakee se je ponoči skril v sodu za jabolka in je slučajno slišal razgovor med Dolgim Johnom in ne- kim mornarjem. Tako je ves osupel izvedel, da je Dolgi John mor- ski razbojnik in da se misli polastiti ladje.

10

Jakee je povedal svo- jim prijateljem zdrav- niku, kapitanu in mi- rovnemu sodniku, kaj je slišal. Zato so skle- nili pustiti mostvo, da se izkrea, in ko bodo vsi na otoku, odpluti z ladjo in jih pustiti tam. Mornarji so sli vsi nav- dušeni na suho, prepi- čani, da bodo našli za- klad. Jakee je preveč dajala radovednost, da bi jih gledal, kako bo- do sami veslali proti obrežju; zato se je še on vtihotopil na čoln.

11

Ko so pristali na otoku, ga je Dolgi John hotel poslati na- zaj, toda Jakee mu je ušel. Slišal je, kako so Dolgi John in njegovi razbojniki brez pomi- sljanja pobili mornar- je, ki se jim niso ho- telj pridružiti. Tudi je izvedel, da je bil Dolgi John v resnici star pri- jatelj in pajdaš zloglas- nega kapitana Flinta — tistega razbojnika, čigar zaklad so šli Ja- kee in njegovi prija- telji čez morje iskati.

12

Med tem so se raz- bojniki, ki so ostali na ladji, uprli in vlomili v shrambo za rum. Ka- pitan Smollett jih je ustrahoval s strelji in puske, mirovni sodnik in zdravnik sta pa pri- pravila čoln, da se od- peljeta na suho. Kaj bosta tam počela? Kaj se je zgodilo z našim Jakeem?

To boste izvedeli v prihodnjem nadaljeva- nju »Otoka zakladov«.

gov gospodar bolje videl, in za- pre oči, kakor je opazil pri bro- mem starcu; to je, kakor se naši bralci gotovo še spomnijo, pome- nilo pri Noirtierju pritrditev.

»Prav, torej je pristal,« reče Monte-Cristo. »Naprej!«

Komaj je izgovoril to besedo, je voz že zdrdral in izginil v oblaku prahu.

Maksimilijan se stisne v kot, n- da bi zini besedico. Tako je m- nilo kake pol ure. Takrat se vo- nenadoma ustavi; Nubijec stopi- kozla in odpre vratca.

Na nočnem nebu so miglja- zvezde. Prišli so bili ravno na vr- Villedejuifa; od onod je bil že- dovit razgled na Pariz, kopajoč s- v milijonih lučih.

Za god in praznik mati dobro ve,
otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

Kuhinja in dom

Umetni možgani

Potrebujemo: zvrhano žlico ovenenih kosmičev, zvrhano žlico vode in 1 jajce.

Pripravimo: ovsene kosmiče namočimo v vodi (če jih potrebujemo za obed, jih namočimo že prejšnji večer, za večerjo pa zgodaj zjutraj). V odmočene kosmiče ubijemo jajce, primešamo nekoliko sesekljane petušilja, sol in poper. Z jajcem pomokane kosmiče pečemo na masti kakor možgane. Za vsako osebo potrebujemo takšno količino.

Jetrni kolački

Potrebujemo: pet dek jeter, 1 krompir, sol, poper in muškato.

Pripravimo: jetra nastrežemo, sirov krompir tudi, potem pa oboje dobro premešamo, solimo, popramo in začiniš z muškatom. Iz zmesi napravimo majhne kolačke in jih pečemo v masti. Mešanica mora biti precej gosta, sicer se ne dajo zgnešti kolački.

Žemlje z golažem

Žemljam odrežemo zgornjo skorjo in jih izdoblamo. Notranjost izdobljenih žemelj pomažemo z mastjo. Nato pomečemo žemljice v vročo mast in jih na hitro popečemo. Še vroče, a odcejene žemlje nadevamo z gostim golažem, ki smo ga pripravili iz »posebne klobase« (Extrawurst). Za 5 do 6 žemelj je dovolj golaž iz 20 dek posebne klobase.

Kako krpamo fino tkanino

Kadar opazimo v svili ali v svili podobnih tkaninah, volnenih tkaninah in suknu razpor, si navadno ne vemo pomagati. Predrago bi bilo odnesti obleko h kakšni šivilji, ki se peča z umetnostnim krpanjem. Vsak tak razpor lahko prav nevidno zakrpamo sami. Dolg ženski las vdenemo v iglo in s tem lasom zakrpamo s prav drobnimi šivi razpor.

Seveda moramo za svetlo tkanino vzeti plav las, za temnejša blaga, zlasti za moške obleke pa temnega ali črnega.

Časniški papir je poraben za vse

Vsaka dobra gospodinja ve, da ne kaže metati časniškega papirja v smeti. Kuharici pride prav pri podžiganju, kadar se kdo seli, ga pa tudi ni nikoli preveč.

Ko gospodinja lupi krompir ali čisti sočivje, si pogrne časniški papir na mizo in meče nanj olupke, po opravljenem delu pa zavije vanj odpadke in jih vrže v smeti. Tudi na tla polagajo gospodinjke papir, ko pomivajo posodo, da ne oškrope sveže ponitih tal. Dobro je tudi, če položimo časniški papir pod preproge, ker pobere iz tal ves prah. Pred čiščenjem dvignemo preprogo, pazljivo odstranimo zaprašeni papir in ga vržemo v peč, na njegovo mesto pa položimo drugega, čednega.

Na drobne koščke natrgani časniški papir je najboljšo čistilo za steklenice, v katere ne moremo z roko. Papir vsrka vso maščobo in umazanijo. V

zaboj za odpadke položimo zmerom papir, sicer se od vlažnih odpadkov kaj rade napravijo gobe na lesu. Kadar imamo pred prazniki čiščenje v hiši, obložimo pohištvo, zlasti pa tapetovane stole, s časniškim papirjem, da jih tako obvarujemo prahu. Tudi mraza in vlage se uspešno obvarujemo s časniškim papirjem.

Če pozimi hudo piha pri oknih, vložimo med oknice časniški papir. Kdor ima mrzle noge, naj si ga vloži v čevlje: tako ostanejo noge suhe in tople. Med vojno je marsikateri gospodinjki služil časniški papir namestu premoga: zmečkala ga je v kepo, ga omočila, da ga je lahko prav trdno zgnela, potem ga je pa pustila, da se je posušil, in ga potem rabila za kurivo.

Nože, vilice in žlice, porjavele od sode, kislin in limone, zdrgnemo najprej s časniškim papirjem, šele potem jih umijemo. Železno pekačo in aluminiasto kozico zdrgnemo pred umivanjem takisto s časniškim papirjem.

Pa še nekaj za naše male: iz časniškega papirja napravimo ladjice, koničaste vojaške čepice, cevke za navihovanje milnih mehurčkov itd. Ko otroci doraščajo, si lahko izrežejo iz časnikov slike. Praktična mati izreže svojim fantičem velike črke iz časnikov, jih nalepi na lepenco in jim tako pripravi poceni črkostavnico. (V-1)

Vljudna in nevljudna rokavica

Stvar z rokavicami je po navadi kočljiva in le malokdo ve, kdaj je treba rokavico sleči in kdaj je ni treba. Rokavica sama je torej vljudna ali pa nevljudna.

Mnogo ljudi, ki so sami o sebi prepričani, da nikoli ne zgreše nič zoper dobro vzgojo, zelo pogosto ne pozna razmerja med seboj in rokavico. Začnimo torej s primeri!

Če nam kdo ponudi orokavičeno roko, nam ni treba sleči svoje. Na ulici je časih ne utegnemo sleči, kajli pogosto se zgodi, da se nepričakovano pojavi pred nami oseba, ki je že dolgo nismo videli in ki smo si jo v sanjah tako zelo želeli srečati. Če naša znanica nima na desni roki oblečene rokavice, moramo seveda kar najhitreje potegniti svojo z roke, da ji lahko pritrčimo in toplo stisnemo roko.

Kadar zavijemo v kakšno hišo na obisk, slečemo rokavice že na stopnicah, najkasneje pa v predsoju.

Kadar pričakuje dama, da ji bo gospod poljubil roko, mora seveda sleči rokavico. Nikoli ne smemo poljubljati rokavice; zaradi tega je »rokopoljub« na cesti, na tramvaju, v omnibusu in na železniški postaji nepotreben, celo neokusen. Če se že poslavljamo od kake dame na kolodvoru, jo rajši poljubimo na usta. Saj je menda tudi prijetnejše!

Kdor ponudi orokavičeno roko, je nevljuden in nepazljiv, če ni po sredi nepričakovano srečanje.

Zdajšnja moda smatra rokavico kot neki sestavni del obleke. Po navadi je rokavica dolga in ima zavijalo. Tako je seveda težko in nerodno slačiti, vendar lahko dama vsaj zavijalo zavija tako daleč čez prste, da je toliko roke proste, da lahko pritisne gospod poljub na človeško kožo. Rokavice, ki jih nosimo na vožnji in na ulici, in ki so samo za to, da varujejo kožo, se dajo lahko sleči in jih je tudi treba sleči, kadarkoli ponudimo komu roko. Zakaj mnogo go-

spodov je, ki neradi oblačijo rokavice. Po navadi jih nosijo v roki, ker so zastopniki močnega spola; po navadi vljudni in zahtevajo vljudnosti tudi od svojih rokavice.

Rokavice ne smemo nikoli obleči v sobi, preden smo se poslovili od gostiteljev. V predsoju si povzememo klobuk na glavo, oblečemo plašč, se s toplim stiskom roke poslovimo — rokavice pa oblečemo šele na stopnišču ali na ulici.

Naši dopisi

Pismo iz Melišča

Moja vas?

Samota. Tišina. Okrog 60 zlomljenih ljudi.

Bela cerkev na hribu; notri prosijo in molijo stare ženske. Molijo in umirajo.

Dve zakajeni gostilni, notri primojdušajo stari očanci. Tudi ti umirajo, zakaj vas je tiha, temna in samotna.

Potem nekaj mladih ljudi, zdolgočenih in ubitih. Ko je pomlad, zapoje pesem. Pojo, nikdo jim ne odpeva. Da. Ti mladi ljudje!

Ko pridejo časih v to vas tuje — mlad lep fant, mlado lepo dekle — se spogledajo otožne, mrtve oči z očmi teh »srečnih«. Gledajo, poslušajo in molčijo. Mi smo za steno. Nismo na oni strani. Ne razumemo se. Daleč smo od njih. V svoji samoti poslušamo utripe svoje stene.

Niša nas sili k temu, da se znova treščimo ob tla. V tem dviganju in padanju so toki našega življenja. Potem smo izmučeni, utrujeni in zaspani. Toda kaj pričakujemo? Česa iščemo? To, tisto, ono, ono, kar išče pač vsaka mladost. Tisto zmotovitnost, ki naj bi se imenovala sreča, ljubezen, ali spoznanje. Da, pred vsem spoznanje. In zakaj se mučimo s tem zamotavanjem in izmotavanjem?

Lepega tega besnečega jeza bo ostala v meni. Toda lačna, lačna mladost! Še sem iskala. In našla sem: dolga njiva zelenega žita. Vmes je pa krvavoredeči mak. In to žito je valovilo ko pesem in rdeče kapice so se mehko upogibale. Bilo je lepo!

A še so je lačno oglasilo v meni. »Le išči, še išči, še boš našla, daj, daj!« Iskala sem, pričakovala in čakala. Prišel je popoten človek, capin v raztrgani, višnjevi delavski obleki. Brusac iz kranjske dežele. Oglašil se

njem? Zato, ker smo otroci naših očetov, ki so mnogo mislili in mnogo molčali. To »opazovanje« so nam pustili kot tragično dediščino.

Pred nekaj dnevi me je srečal neki gospod. Zasmehoval je mojo osamljenost in me vprašal: »Dekle, ali ne slišiš pomlad?«

»O, da,« sem odgovorila. »Glej, ko oblečem kratke, bele nogavice in ko skočim v Savinjo, v mrzlo Savinjo in plavam, plavam — o, takrat vem, da je lepa in mehka pomlad.«

Samo to? me povprašujejo.

O, še ni vse. Glejte, moja mladost se izkopava iz one zamračenosti. Imam nekaj, kar me poživlja. Da slišite:

Šla sem ob Savinji. Utrujena noga me je povedla do jezca. Bobnelo je, šumelo, vpilo in se belo penilo. Z roko sem grabila proti toku. Da, saj to je vse živo! Z nogami sem se zasedla med hlode in pomočila dolgo grivo kostanjevih las v vodo. Zaplenilo se je. Zašumelo. Potem sem pela in kričala. Skladje te divje peane se je zlilo v skladje moje duševnosti.

Lepota tega besnečega jeza bo ostala v meni.

Toda lačna, lačna mladost! Še sem iskala. In našla sem: dolga njiva zelenega žita. Vmes je pa krvavoredeči mak. In to žito je valovilo ko pesem in rdeče kapice so se mehko upogibale. Bilo je lepo!

A še so je lačno oglasilo v meni. »Le išči, še išči, še boš našla, daj, daj!« Iskala sem, pričakovala in čakala. Prišel je popoten človek, capin v raztrgani, višnjevi delavski obleki. Brusac iz kranjske dežele. Oglašil se

je pri vas, poprosil za večerjo in prenočišče. Ta človek, ta berač, ta potepeni brezdomec je imel čudovit, prečuden smehljaj. Lica so se mu zasmejala ne v gube, temveč v mehke jamice. Usta so se široko odprla, oči so pele in kričale — in vse v njem je bilo tako prijetno razposajeno. Jaz sem ga gledala, smejala sem se in bila sem srečna. Pisana mešna družba me je izmučila, velike kavarnice so me zdolgočale — in zdaj mi je ta popotni človek, ta prijateljski s svojim lepim smehljajem prinesel toliko zadovoljstva, da sem se mu ves večer od srca smejala.

Tako daljno, tako majhno in vendar tako lepo in veliko!

Za trenutek mi je preletela možgane mračna misel mojih ljudi. Glejte: moj besneči jez bo zamrznil pozimi in letna suša mu bo vzela vodo. Tvoje lepote ne bo več.

Glejte: zeleno žito bo dozorelo, makove glavice bodo ovenele. Suhe, brezbarvne lističe bo raznesel veter.

In še to glejte: ta človek, ki se tako lepo smeje, bo nekoč umrl. Njegovega smeha ne bo več. Ah!

In končno: ali ne bo vaš volti smeh ravno tako nekoč izginil kakor bo izginila moja žalost?!

Nu da, vodila sem vas po mračnih cestah, potem sem vas peljala do svetle ravni, kjer sem vam pokazala nekaj rož. Toda potrgala sem jim cvetove šele potem, ko sem vam jih že pokazala. In h koncu vam prinašam v beli roki drobnan popek, ki ga ne bom uničila. Glejte: pri sosedu imajo neko stvarco, ki žvrgla prve besede. Levček mu pravijo. On poje, poje in se smeje. Svoji lepi, mladi materi poljublja solze.

Da, to je naša vas! Fideš

Novi grobovi

Umrli so v Ljubljani: Urban Rožič, sprevodnik drž. železnice v pokoj, star 69 let; ga. Franja Vidmarjeva roj. Terpinec; Ivan Kavčič, star 68 let, eden izmed najstarejših slovenskih žurnalistov. — V Sevnici: Josipina Zupančeva roj. Volavšek, soproga industriale. — V Novem mestu: gđc. Ana Majriševa, zasebnica. — V Kamniških planinah se je smrtno ponesrečila gđc. Mira Zupančičeva, uradnica iz Ljubljane. — Pokojnim večni mir, žalujočim našo sožalje!

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1.— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 150. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znamkah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znamkah.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zagarantirana. 1. garnitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34. ZENSKO KOLO, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Zensko kolo«.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet hranilne knjižice prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice).

LEPE DEKLISKE PRSI dobijo lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

POVERJENIKE SPREMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

NEPOTREBNIH DLACIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahko, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Erbol-paška. — To sredstvo takoj odstrani dlavičice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

OTROSKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograje, tritikle itd. solidno izdelano in poceni pri S. Rebolj & drug.

Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din v znamkah.

MLAD TRGOVEC na deželi, duševni inteligent želi v svrhu ženitve dopisovati s trgovsko naobraženim dekletom, priključljive in ljubke zunanosti in plemenitega srca. Cenjene ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod: »Plemenit značaj«.

VAŽNO ZA GOSPODINJE IN DEKLETA!

Ravnokar je izšla od S. M. Felicife Kalinšek, v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga »SLOVENSKA KUHAČICA« z novimi večbarvnimi tabelami in v elegantni vezavi, ki jo dobite za ceno Din 100.—

v knjigarni ANT. TURK nasl., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta 5.

PRVOVRSTNI PREMAG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.

BELO GOSJE ČESANO PERJE prvovrstne kakovosti, izbrano in mešano s puhom prodam po Din 120.— kilogram. Vprašanja naslovite na M. P. v upravo Družinskega tednika.

Poravnajte naročnino!

Sportni noži prvovrstna kakovost Din 35.—, 45.—, 55.— Razpošilja po povzetju ali profi vplačilu vnaprej **Oštrica** Moderna brusilnica in nožarska delavnica Zagreb, Illica 38

Povečanje prihrankov

Vam omogočamo kljub težkim časom.

Ničesar drugega Vam ni treba napraviti, ko da od svoje plače, oziroma dohodkov odločite, četudi najmanjši, a zato stalni znesek za svojo bodočnost. Vse drugo Vam izvedemo sami, ako se zglasite pri nas.

Samo načrtno varčevanje Vam pri sedanjih pičlih dohodkih zagotovi, da dosežete načrt, cilj, za katerega je potreben denar (za izlet, tečaj, šolanje, zidavo, gospodarsko osamosvojitve, preskrbo za starost, bolezen ter doto itd.). To je novi način štednje, s katerim hočemo tudi nepremožnim pomagati do blagostanja.

Ravno zato se Vam obrestuje ta denar po izredno ugodni obrestni meri ter samo ob sebi umevno tudi redno izplačnje.

Na ta način spravite svoj prihranek varno, plodonosno, vsak čas razpoložljivo. Blagovolite se le obrniti pismeno ali osebno na

Hranilnico Dravske banovine
Ljubljana Celje Maribor